

సమాజపు సమాధి

రచయిత

ప్రతిపాది రహేష్ట్రాయుడు

పత్రిపాటి రమేష్నాయుడు
రచయిత

పుస్తక ప్రముఖ కర్త

శ్రీమతి బాల్లినేని తులసి ధనంజయ నాయుడు గారు

CP Feed Area Manager, చిత్తూరు

ఫోన్ నెం. 9000890897

పశువులు మరియు కోళ్ళ దాణా

1. అంబుధి

అంభుది మహో జలనిధి,
 తరగని జలసంపదకు వారధి,
 కోట్లాది జీవరాలి ఉండే జలధి,
 జీవనాధార ఉపయోగినిధి,
 సముద్రం ఆని పిలిచినా,
 సాగరమని పిలిచినా,
 గంగామాతగా కొలిచినా,
 ఎవరేమని తలచినా,
 ఈ సృష్టిలో సాగరం అడ్యుతం,
 మన దృష్టిలో సముద్రం ఒక సంభ్రమాశ్వర్యం,
 ఉప్పాంగే కెరటాలను చూస్తే,
 మనసు ఉప్పాంగుతుంది,
 ఎగిసిపడే అలల ఘోషకు,
 ఒక్కడు ఉసపిరి అలా ఆగిపోతుంది,
 నీలిరంగు నీకెక్కడిదని ఆకాశాన్ని ప్రశ్నిస్తే ,
 సముద్రుడు అరువిచ్చాడంటోంది,
 వర్షాన్నిచ్చే గుణం నీకెక్కడిదని మేఘాన్ని ప్రశ్నిస్తే,
 సాగరుడు దయతలచిన ఇచ్చిన బిక్క అంటోంది,
 భూమాతపై కరువు కోరలు గ్రహించి,
 సూర్యతాపానికి తలవంచి,
 నీటిఅవిరిని పైపైకి పంపించి,
 మేఘాలలో లోలోపల దాచి ఉంచి,
 వర్షంగా భూమిపై తిరిగి కురిపించి,

పంటలు పండేందుకు సహకరించిన,
 సముద్రుడు ఎంతటి గౌప్యవాడు,
 లక్షులకోట్ల జీవరాసులకు ఆశ్రయమిస్తూ,
 కోట్లాది మంది మానవాళికి ఆహోరమిస్తూ,
 ప్రతిపూటూ మనం తినే ఉప్పును తను మాత్రమే అందిస్తూ,
 అనునిత్యం ప్రతికెరటం భూమిని చేరుకోడానికి తపిస్తూ,
 అలా చేరుకోలేని కెరటాలు గాలిలో కలసి,
 తుఫానుగా మారి ,మానవాళి మేలుకోరి,
 కరువును జయించడానికి కురిసే వర్షమై,
 కర్ణకుల ముఖారవిందాలలో చిగురించిన హర్షమై,
 వడగాల్పులను తరిమికొట్టే చల్లని మేఘమై,
 సేదతీరేందుకు అనువుగా మారిన పిల్లతెమ్మురలో భాగమై,
 మము తరింపజేసిన సాగరమా!
 నీవులేని జీవితం మాకు సాధ్యమా!
 సునామీలు ఎన్నింటిని సున్నితంగా ఎదుర్కొంటివో!
 తుఫానులెన్నింటిని తేలికగా తీసుకుంటివో!
 విమూనాలు కూలినపుడెంత క్రుంగిపోతివో!
 నౌకలు మునిగినపుడు ఎంత నౌకరీ చేయాలనుకుంటివో!
 నీ బాధలెన్నియున్ననూ లెక్కచేయని నీకు,
 మా బాధలను తీర్చేందుకు ఉంటుంది తీరిక,
 సాగరతీరాన సేదతీరాలని మాకు ఉంటుంది కోరిక.

2.ఆకర్షణ

చదివే వయసులో చదవక,
 తల్లి, తండ్రి మాట వినక,
 మంచేదో, చెడేదో కనక!
 అది స్నేహమో, ప్రేమో తెలియక!
 చెప్పాల్సిన వారు చెప్పక,
 వినాల్సిన సమయంలో వినక,
 అమ్మా నాన్నల విడచి,
 వారి ప్రేమ పాశాన్ని మరచి,
 బంధు మిత్రులను పక్కనపెట్టి,
 నమ్మిపచ్చిన వారి మెడలో తాళికట్టి,
 పాలపొంగు తగ్గగానే సనపెట్టి,
 ఒకరి నొకరు భీకొట్టి,
 సమయాలు వచ్చినప్పుడు సర్దిచెప్పేవారు లేక,
 జీవితమనే బండిని లాగడానికి జీతం చాలక,
 ఇద్దరికీ ఓ నలుసు పుట్టి,
 ఆపై ఒకరికొకరు అలసుకాబట్టి,
 అమ్మగారింటికి పోలేక,
 అయ్యగారికి చెప్పుకోలేక,
 ఎడమొహం, పెడమొహంగా ఉంటూ,
 కలో గంజో తింటూ,
 లేకపోతే పస్తులుంటూ,
 క్షుణాలు గంటలై , గంటలు దినాలై ,
 దినాలు నెలలై, కన్న కలలన్నీ పగటి కలలై,

తుకు భారమై ,మనసులు దూరమై,
 అందరూ ఉండి అనాధల్లా,
 దిక్కు మొక్కు లేని జనాల్లా ,
 చావో, రేవో తేల్యుకోలేక,
 అందితే విషం త్రాగి,
 లేకపోతే ఉరికొయ్యుకు వేలాడి,
 నుయ్యా,గొయ్యా చూసుకొని,
 రైలు కిందనో ఎవరికీ చెందకనో,
 తనువు చాలించే తనయులకి,
 యవ్వనారంబ దశలోని యువతులకి,
 నేను మనసు విప్పి చెప్పేది ఒక్కటే ,
 చావడానికి ఉన్న ఔర్యంలో కాసింత,
 బతకట్టానికి చూపించండి గోరంత,
 మీ జీవితం అపుతుంది సుఖఃమయం,
 ఎండిన మోడులైనా చిగురించేను వసంతం,

3. ఉద్యమ జీవ్తి

ఉపాధ్యాయ ఉద్యమ సారథిగా,
 ఉదయంచేనొక ఎర సూర్యుడు,
 రెపరెపలాడే ఎరని రెఖండాకు,
 నిజమైన, నిష్టతంక వారసుడు,
 ఉద్యమాలకు ఊపిరి పోసి,
 జీవితాన్ని ఉపాధ్యాయులకు అంకితంచేసి,
 నాయకుడంటే సేవకుడని తెలిపి,
 సత్యాన్ని సత్యాగ్రహాన్ని నమ్మి
 నిజాన్ని, గాంధీయజాన్ని ఆచరించి,
 చూచిన వారికి ఆజానుబాహుదై,
 చూడనివారికి ఆశాకిరణమై,
 గురువులకు ఆది గురువై,
 ఉద్యమానికి పరువై,
 ఉపాధ్యాయులకు కల్పతరువై,
 నడయాడే ఉద్యమమై,
 నడిపించే నాయకుడై ,
 గగన కుసుమాలు నేలకు తెచ్చిన,
 హరివిల్లును క్రిందకు దించిన,
 ఏళ్ళకు ఏళ్ళు కాళ్ళకు జోళ్ళు అరిగి,
 ఉపాధ్యాయ ఉద్యమాలకై తిరిగి,
 ఐక్య ఉపాధ్యాయ పత్రికను ప్రారంభించి,
 వ్యక్తిగత కోర్చెలు జయించి,
 తన సంతాన ప్రాప్తిని త్యజించి,
 చేతికి నూలు సంచి తగిలించి,
 తను ఖద్దరు చోక్కు ధరించి,

కార్యక్రమందరికీ తలలో నాలుకై,
రండుసార్లు యం.ఎల్.సి గా ఎన్నికై,
STFI జాతీయ నాయకుడై,
క్రిందనుంచి ఎదిగిన, క్రిందివారికోసం ఒదిగిన,
ఉద్యమ నేత, ఐక్య ఉపాధ్యాయ పిత,
ప్రశ్నించే గొంతుక, నడిపించే నాయక,
మన ఆవేదన అణచి, సాధన చేసిన సవ్యసాచి,
పట్టుదలకు బుపి, చేసినాడు కృపి
ఎవరోకాదు అతనే దాచూరి రామిరెడ్డి,
ఉద్యమాలకు ఉక్కు కడ్డి,
అవినీతి అధికారులకు విరిచాడు నడ్డి,
నేడు దాచూరి ప్రథమ వర్ధంతి,
అజరామరమైన జీవన ప్రవంతి,

4. ఎన్నిక(ల)లు

ఓటమి ఎరుగని ఓటరులారా!
 దీటుగ తీర్పునిచే ఓటరులారా!
 ఓటు ద్వారా విజ్ఞతను ప్రదర్శించండి,
 ఓటు పవిత్ర తను కాపాడండి.

ఇవి మనకు సంబంధించిన ఎన్నికలు,
 మన్నికగల నాయకులు ఎన్నికయ్య ఎన్నికలు,
 ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, కార్యిక వర్గాల ఎన్నికలు,
 మేధావుల ఎన్నికలు, ఉద్యమ నాయకుల ఎన్నికలు,

ఉద్యమాలే ప్రజాస్వామ్యానికి మూలం,
 ప్రజాస్వామ్యానికి ఓటర్ల తీర్పే త్రిశూలం,
 కావాలి కార్యాలేటు శక్తులకు ప్రతికూలం,
 రావాలి మేధావులకు ఎన్నికల్లో తీర్పు అనుకూలం,

పెట్టుబడి దారులకు మూయండి గెలిచే దారులు,
 పట్టబ్రదులే ఆరితేరిన ఎన్నికల రణ వీరులు,
 ఉపాధ్యాయులే ఈ ఎన్నికల్లో కరవాల శారులు,
 మన ఏమరుపాటుతో ఎన్నికొతారు క్రారులు,

ఉద్యమ నాయకులు లేకపోతే ఉద్యమాలు లేవు,
 ఉద్యమాలు లేకపోతే ప్రభుత్వాలు కళ్ళ తెరిచేట్లు లేవు,
 వేతన సవరణ బకాయాలు అసలు వచ్చేటట్లు లేవు,
 ఉద్యమాలు సీరసిస్టే కరువుభత్వాలు కానరావు

కరువు భత్యానికే కరువొచ్చింది,
 ఉద్యోగశ్రీ అమలుకాక గుండె బరువెక్కింది,
 మానిటరింగ్ వ్యవస్థ. అటకెక్కింది,
 హేతుబద్దికరణ ఒక్కటే మనకు మిగిలింంది,

అలుపెరుగని ఉద్యోగుల పోరాటాలు,
 పెరగని ఔట్ సోర్టింగ్ ఉద్యోగుల జీతాలు,
 నల్లధనంతో నిండిన జన్ ధన్ ఖాతాలు,
 మనకేమో ఆదాయపన్న మోతలు,

అధికార పక్కం నాయకులు ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయలేరు,
 ప్రతిపక్క నాయకులు అందుకు పనికొచ్చేట్టు లేరు,
 జచ్చిన జి.బ లు అమలు చేయలేరు,
 వచ్చిన నిధులు ఖర్చు చేయనివ్వరు,

అందుకే ప్రజావాణి వినిపించాలంటే,
 మండలిలో మన గుండెబలం పెరగాలంటే,
 షైతిక విలువలు, నిజాయితీ నిలబడాలంటే,
 ప్రజాస్వామ్యానికి పునాదులు వేళ్ళానాలంటే,

ఉద్యోగులారా! ఉద్యమాలు చేయండి,
 కార్బిక, కర్పక సోదరులారా! కష్టపడండి
 పట్టుబట్టి ఉద్యమ నాయకులను గెలిపించండి,
 జొట్టుపెట్టి శాసన మండలికి పంపించండి,

5. ఎన్నికల పోట

వల్లవి : వచ్చేశాయ్ వచ్చేశాయ్ యం.ఎల్.సి.ఎన్నికలు
ఎన్నికవాలి అవ్వాలి మన్నికగల నాయకులు

వరణం : ఓటుకోసం నోటు ఇస్తేదూరం దూరం,
మాట ఇచ్చి తప్పినోళ్ళుబారం బారం,
మందుపంచి ఓటడిగితేవేయం వేయం,
విందు, వినోదాల దరికిచేరం చేరం,
నీతి, నిజాయుతీతొ ఓట్లు వేసి గలిపిస్తాం,
సేవచేసే నాయకులు గలిచెందుకు పిలుపిస్తాం.
॥వచ్చేశాయ్ వచ్చేశాయ్॥

ప్రజల మధ్య తిరిగినోళ్ళుకావాలి కావాలి,
ఉద్యమాలే ఊపిరిగానిలవాలి నిలవాలి,
సమస్యలపై పోరాటంచెయ్యాలి చెయ్యాలి,
అందరికీ అందుబాటుఉండాలి ఉండాలి,
అలాంటి నాయకులకు మొదటి ఓటు వెయ్యాలి
కార్పూరేటు శక్తులను దూరంగా ఉంచాలి.
॥వచ్చేశాయ్ వచ్చేశాయ్॥

సారా వ్యాపారులుమనకు వద్ద మనకు వద్ద,
బడా బడా వ్యాపారులుబ్రతిమాలినా మనకు వద్ద
రియల్సర్లు, రివాల్యూర్లుమాకువద్ద మాకువద్ద,
దళారీలు, దగాకోర్లుదాదాగిరీలు మనకు వద్ద

జీవి మేఘావుల ఎన్నికలు, ఉద్యోగుల ఎన్నికలు,
మేఘావులు, ఉద్యోగులు ఎన్నికతే మనకు ముద్దు.
॥వచ్చేశాయ్ వచ్చేశాయ్॥

కమీషన్ ఏజెంట్లురాకండి రాకండి,
కుల గచ్చి నాయకుల.....నమ్మకండి నమ్మకండి,
మోసగాళ్ళు, వేపగాళ్ళు....దూరంగా వెళ్ళపోండి,
విద్యా వ్యాపారులారామా జోలికి రాకండి,
కోట్లకు పడగలత్తి ఓట్లడుగ వచ్చేటి,
రాజకీయ రాబందుల తరిమి తరిమి కొట్టండి,
॥వచ్చేశాయ్ వచ్చేశాయ్॥

6. ఒక్కసారి ఆలోచించండి

ఓటు వేసేముందు ఒక్కసారి ఆలోచించండి,!
 ఓటు ఎవరికి వేస్తున్నా?
 ఓటు ఎందుకు వేస్తున్నాం?
 ఓటు వేస్తే ఓరిగేదేమి?
 ఓటు వేయకుంటే ఒరిగేదేమి?
 అభ్యర్థి విద్యావంతుడా!
 కార్పొరేటు శ్రీమంతుడా!
 ఉద్యమాలు నడిపాడా?
 రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేశాడా?
 ఉపాధ్యాయులకు సేవ చేశాడా?
 సారా కాంట్రాక్టర్ అవతారం ఎత్తాడా?
 ఉపాధ్యాయులకు వెన్నుదన్నగా నిలిచాడా?
 ఉద్యమాలకు వెన్నుపోటు పొడిచాడా?
 పట్టబ్ధుల సమస్యలు పట్టించుకున్నాడా?
 ఎలాగైనా గెలవాలని అభ్యర్థిగా నిలిచాడా?
 ఒక్కసారి ఆలోచించండి, వంద మందికి చెప్పండి,

పిలిస్తే పలికే నాయకులు,
 సమస్యలపై సృందించే వారు,
 సమరశంఖం పూరించేవారు,
 గాంధీజీ సిద్ధాంతం నమ్మినవారు,
 సాంత ఆస్తులు తెగనమ్మి ప్రజలకు వెచ్చించినవారు,

ప్రజా సమస్యలపై పోరాటం చేసినవారు,
 ఓటర్లను ప్రతీభ పెట్టినివారు,
 లంచావతారులకు సింహ స్వప్నమైనవారు
 కాంట్రాక్టర్ లతో లాలూచీ పడనివారు
 వ్యవస్థను కాపాడేవారు,
 మన అవస్థలు తీర్చేవారు,
 ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే,
 కాలికి బలపం కట్టుకుని, పనికట్టుకుని
 మనకోసం తిరిగే నాయకుల ఎన్నుకుందాం,
 ప్రజాస్వామ్యానికి పునాదులు పట్టిప్పంగా వేద్దాం.....

7. ఓటర్ల బిలోషత్వం

నేడు జాతీయ ఓటర్ల దినోత్సవం,
ఓటర్ల ప్రతిజ్ఞ చేయాలి మనమందరం,
ఓటు ప్రజాస్వామ్యానికి ఆదర్శం,
నియంతృత్వాన్ని కూచ్చే సుదర్శనం

నీవు వేయకుంటే ఓటు,
అది ప్రజాస్వామ్యానికి తెస్తుంది చేటు,
నీ ఓటుకు కల్పించుకోకు రేటు,
అదే దేశ సార్వభౌమత్వానికి వెన్నుబోటు,

కత్తికన్నా కలం మిన్న,
తూటా కన్న ఓటు మిన్న,
ఓటుకు లేదు గరీబూ...పరాలు ఓరన్న,
ఓటే నీ సర్వస్వం ప్రయోగించు బ్రహ్మప్రాం

రాజ్యాంగం మనకిచ్చిన ఓటుహక్కు,
ప్రతి వ్యారుడికి అదే జన్మహక్కు
ఉపయోగించకుంటేనే అసలు చిక్కు
అప్పుడే ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది తుక్కు తుక్కు

ఓటు మన చేతిలో కత్తి,
ఓటు వేయండి నచ్చిన గుర్తుపై వత్తి వత్తి,
అవినీతి నాయకుల పాలిట ఓటు ఓ సుత్తి,
ఓటర్ల ప్రతిజ్ఞ చేయండి చేయి షైకి ఎత్తి,

ఓటును మించిన ఆయుధం లేదు,
నీవు ఓటుహక్కు కలిగియుంటే సరిపోదు,
ఓటు వేసేందుకు వెనుకంజ వలదు,
ఓటుతోనే నీ ఆశయం సజీవంగా నిలువగలదు,

ఓటు వేసేందుకు ఆకాశమే నీకు హద్దు,
బొటు వేసేందుకు వచ్చిన అవకాశం వదలవద్దు,
నీకు నచ్చిన అభ్యర్థి గుర్తుపై కనితీరా గుద్దు,
బొటు ఉపయోగించడమే ప్రజాస్వామ్యానికి ముద్దు,

బొటుతో పోయింది బానిసత్యం,
బక్క వేటుతో పోయింది నియంత గృత్యం,
బొటుతో నెలకొల్పబడింది ప్రజాస్వామ్యం,
కులమతాల తేడా పోయ సంస్కరించబడింది సమానత్యం,

నిజాయతీగా నీవు వేసే ఓటు,
అవినీతి నాయకులకు తెప్పించును గుండెపోటు,
బొటు శాసనాన్ని బతికించే మూలవిరాటు,
నీ ఓటే తలరాతలు మార్చే విధాత రాసిన గీటు,

నీ ఓటును మలచుకొని ఒక ఆయుధంగా,
ఉండాలి నీ ఓటే నీచేతిలో వ్రజాయుధంగా,
నలుగురుతో కలసి ఓటు వేయండి సగర్వంగా,
భావించు ఇదే రాజ్యంగానికి నీవు ఇచ్చే గౌరవంగా....

8. కనుమ పండుగ

మన పండుగ మకర సంక్రాంతి,
 పశువులు పండుగ కనుమ, ముక్కునుమ,
 ఆరుగాలం పనిచేసే పశువులకు,
 చెరువులో సామూహిక స్నానాలు,
 ఉప్పిలి చెక్కుఉప్పు కలిపిన ఆహారాలు,
 వీధి చివరన ఎంబెతో చేసిన వేపాకు తోరణాలు,
 గ్రామదేవతకు నూటాక్కు బిందె నీళ్ళతో అభిషేకాలు,
 ఉదయాన నడివీధిలో శక్తి పూజలు,
 సహపంక్తిలో కూర్చుని చల్ల త్రాగిన పిల్లలు,
 జంతుబలికి పదునెక్కిన వేటకొడవక్కు,
 విగ్రహాల ముందు నిగ్రహంతో పొల్చేళ్ళు,
 అమోరు ఆగ్రహం తగ్గించదానికి తెగిపడ్డ తలలు,
 కలసికట్టగా ఒక జట్టుగా యువతీ, యువకులు,
 ఆడేరు ఉట్టే పడగొట్టే ఆటలు,
 పుర వీధులలో జల్లికట్టు ఆటలు,
 నట్టింట తలిగెవేసి, కర్మార హరతి పూజలు,
 రంగు రంగుల గుమ్మటాలు, పూలహారాలు,
 వర్ష శోభితమైన అలంకరణతో ఎద్దుల కొమ్మలు,
 కొమ్మలకు అద్దిన జిగేల్ మనిపించే మిణుకులు,
 కూసిగా చెక్కిన కొమ్మలకు లక్కతో అమర్ఖిన కుప్పెలు,
 కుప్పెలకు చివరన కట్టిన ఉన్నిదారపు చెండ్లు,
 ఉంరి పరువు నిలుపడం కోసం పరుగిడిన ఎద్దుల బండ్లు,
 పిల్లల ఆనందానికి హద్దులు చెరిపిన గాలిపటాలు,

వౌరుషానికి పదును పెట్టిన కోడిపందేరాలు,
కాటమరాజుకు పూజలు, పొంగిళ్ళు,
ప్రోగేసిన చిట్లా కుప్పలు, దానికి పెట్టిన మంటలు,
సంధ్యవేళ దానిచుట్టూ పశువులు ప్రదక్షిణలు,

8.కరెన్ని కష్టాలు ఎవరికోసం?

కరెన్ని కష్టాలు ఎవరికోసం?
 మధ్యతరగతి ప్రజలైన మనకోసం,
 మన ఖర్చు తగ్గించడం కోసం,
 మన డబ్బుకు విలువ పెంచడంకోసం,
 జీరో భాతాలలో పదివేలు వేయడం కోసం,
 ద్రవ్యోల్పణం తగ్గించడం కోసం,
 ఘావుకారు, సామాన్యాడు ఒకేరకంగా ఖర్చుచేయడం కోసం,
 ప్రభుత్వ ఆదాయం పెంచడం కోసం,
 ప్రజలలో స్వార్థం తగ్గించడం కోసం,
 అయినా మనదెంత స్వార్థం,
 పాతశాలల్లో సరిపడు మరుగుదొడ్డు లేవు,
 ప్రయాణాలకు ఉన్న బస్సులు సరిపోవు,
 రైత్యు, బస్సులు కిటకిట, త్రాగునీటికి కటకట,
 పది కోట్ల ఆసామికి తెల్ల రేషన్ కార్డు,
 డబ్బులు వసూలుచేసి కొన్ని కంపెనీలు తిప్పేస్తాయి బోర్డు,
 అడిగేవాడు లేడు, అడిగినా బదులిచ్చేవాడులేడు,
 కొందరివి ఖరీదైన పెళ్ళిత్తు, ఖరీదైన వాకిళ్ళు,
 కొందరివి మేళం లేని పెళ్ళిళ్ళు, తాళం లేని వాకిళ్ళు,
 నిజమే అనుకోని కష్టాలు, మరికొన్ని నష్టాలు,
 అలాగని ఏదీ ఆగిపోవడం లేదు,
 భాళీగా ఉంటుందని కాలినడకన తిరుమలకు వెడితే,
 నాలుగు గంటలు దర్శనం పది గంటలు పట్టింది,
 భాళీగా నడుస్తుందనుకున్న బస్సు కిటకిటలాడింది,

కూలీలీ, నాలీ చేసేవారు బాగానే ఉన్నారు,
 మధ్యతరగతి ప్రజలు నలిగిపోతున్నారు,
 నోట్లు రద్దుచేసి భారత్ ముప్పేట దాడి చేసింది
 పాకిస్తాన్ కు పరువు ఉరువు లేకుండా పోయింది,
 ఉగ్ర వాదుల జాడ తెలియకుండా పోయింది,
 నల్లకుబేరులకు దారులు మూసివేయబడ్డాయి,
 నోట్లకట్టలపాములు ఊపిరాడక చచ్చాయి,
 దొంగనోట్ల మురాలకు గుణపాలాలు నేర్చించబడ్డాయి,
 ప్రవ్యం చలామణి తగ్గి, వస్తు సేవల ధరలు తగ్గుతాయి,
 నోట్లమీద ఆధారపడకుండా ఎన్నికలు జరగబోతున్నాయి,
 ప్రభుత్వ ఆదాయం గణణీయంగా పెరగబోతోంది,
 సంపదను దాచిపెట్టే దురలవాటు దూరంకాబోతోంది,
 నగదు రహిత పరిపాలనకు శ్రీకారం పలుకుతోంది,
 లంచావతారుల మంచాలు విరిగి మూలన పడ్డాయి,
 డళారీల దందాలు, చందాలు బంద్ అయ్యాయి,
 డబ్బు ముదిరితే వచ్చే జబ్బులు మందులేకనే మాయమయ్యాయి,
 వస్తువులు వృధా చేయడం తగ్గిపోయాయి,
 బంగారం ధరలు భగ్గ మన్నాయి, వాటిపై వన్నులు తన్నుకొస్తున్నాయి,
 మాన్యలు, సామాన్యలనోటు ఒకేచోటు ఒకేమాట,
 ప్రభుత్వాలది ఇకపై ప్రగతిబాట, రాబడికై వేట,
 వన్నులమోత, సంపదపై వాత, తెరవని కొత్తభాతా,
 మారుతుందేమో చూడాలి భరతమాత తలరాత.....

9.కామన్ స్వాలు

మాకు కామన్ స్వాలు కావాలి,
 అది అందరికీ ఆదర్శంగా నిలవాలి,
 అడ్మిషన్ కోసం వెడితే కులం పేరు అడగకుండా,
 మంచినీరు అందించి, మతంగూర్చి చెప్పకుండా,
 ఐదు తరగతులకు ఒక్కడే దిక్కు మొక్క కాకుండా,
 తరగతికో ఉపాధ్యాయుడు ఖచ్చితంగా ఉండేలా,
 కులానికొక్క పారశాల, మతానికొక్క మదరసాలు ఇవ్వకుండా,
 చేరిన మొదటి రోజే పిల్లల మధ్య పొరపచ్చాలు లేకుండా,
 కులాన్ని కూలదోసే, మతాన్ని మాయంచేసే పారశాల కావాలి,
 ఆహ్లాదం అంచుల్లో, పుస్తకాల సంచుల్లో,
 దామకునే దౌర్ఘాగ్యం పిల్లలకు పట్టకుండా,
 ఐదేళ్ళ చదువులో అక్కరాలు వచ్చేలా,
 ఆ వచ్చిన చదువేదో అందరికీ నచ్చేలా,
 నచ్చిన ఆ పారశాలను అందరూ మెచ్చేలా,
 మెచ్చిన ఆ పారశాలకు అందరూ ఊతమిచ్చేలా ఉండాలి,
 సంఘంలో కట్టబాట్లు, పెద్దరికం పొరపాట్లు,
 కాకూడదు పిల్లలకు శాపం, అలాగైతే అదే పెద్ద పాపం,
 డబ్బులిచ్చి కొనే చదువు అవసరమే లేకుండా,
 నరాలు తెగేలా, మెదడు చిట్టి పోయేలా,
 ఆట, పాట లేకుండా, వ్యాయామం చేయకుండా,
 అలా చదివిన చదువుకేమో వీసమెత్తు విలువ లేకుండా,
 చదివినపుడు లక్ష్మీల్లో ఫీజుకట్టి,

ఉద్యోగం చేసినపుడు వేలల్లో జీతాలు చేతిలోకి రాబట్టి,
 కులాన్ని కూర్చేసి, మతాన్ని మార్చేసే పారశాల కావాలి,
 ప్రభుత్వాలు మారినపుడు పార్యపుస్తకాలు మారకుండా,
 వేలల్లో ఫీజుకట్టి విద్యార్థులు చదువు ‘కొనే’ పరిస్థితి రాకుండా,
 పడులకొద్ది కిలో మీటర్లు ప్రయాణము లేకుండా,
 స్థానికంగా పారశాల అభివృద్ధి చేయించి,
 ప్రైవేటు పారశాలలు ప్రభుత్వమే మూయించి,
 కార్బోరేటు కళాశాల ప్రభుత్వమే నిర్వహించి,
 అందరికీ విద్య అందుబాటులో ఉంచి,
 సార్వజనీన సాంఘాత్మకత్వం పాటించే,
 పారశాల కావాలి, అది కామన్ స్కూల్ ఉండాలి.

10. కీం కర్తవ్యం

మంచిని స్వ్యగతిద్దాం,
 చెడును తరిమికొడదాం,
 ఆశ మనషికున్న లక్షణం,
 దురాశ అన్ని సమస్యలకు కారణం.
 కులంలో కుళ్యనంతాతెచ్చి,
 కుల పి(బి)చ్చిగాళ్యను రెచ్చగొట్టి,
 మతంలో మత్తునంతా తెచ్చి),
 ఎన్నికల్లో ఓటు బ్యాంకులుగా మార్చి),
 మనిషిలో మృగాన్ని లేవగొట్టి ,
 ధన పిశాచాన్ని అదుపులోపెట్టి,
 ప్రభత్వ ఖజానాకు గండికొట్టి,
 అధికారాన్ని ఆసరాగాచేసి,
 అనాదిగా ప్రజలను మోసంచేసి,
 దొరికినదంతా దోచేసి,
 కమీషన్లకు కక్కుర్చి పడి,
 దళారీ అవతారమెత్తి,
 ప్రతి సమస్యకు రాజకీయరంగు పులిమి,
 అధికారం ఎటువైపు ఉంటే,
 తనూ అటువైపు ఉంటూ,
 అధికారంలో ఉన్నా! లేకున్నా!
 కప్పులా నీళ్యలొనూ, నేలపైన బతికి,
 కన్నించిన గడ్డినంతా గతికి,
 బంధువులను, స్నేహితులను మరచి,
 చట్టాలను తన చుట్టాలుగా మలచి,
 కేవలం డబ్బు సంపాదన పండంలో గలిచి,

అందుకు భగవంతుని భక్తితో కొలిచి,
 సాటి మనిషికి సాయం చేయని ఓ..మహామనీషి,
 నేటితో నీ ఆశలన్నీ అడిఆశలయ్యాయి,
 నీ అద్దాలమేడపై రాళ్ళు పడ్డాయి,
 ఇటుకలకు బదులు నోట్లకట్టలపై పేర్చుకున్న
 కోట గోడలు బీటలు వారాయి,
 డబ్బు జబ్బుతో నిర్మించుకొన్న,
 ఆశల సౌధాలు పేకమేడల్లా కుప్పకూలిపోయాయి,
 నల్లధనాన్ని నమ్ముకున్న నాయకులు,
 గుట్టల నోట్ల కట్టలు మిరాయిల్లా ప్రింగిన వినాయకులు,
 వాటిని ముద్రించిన అర్ధశ్వర్య హస్తాలు,
 దొంగనోట్లు చలామణి చేసిన ఉగ్రవాదులు,
 హతవిధి! అనుకున్నారు, హతాసులయ్యారు,
 నరంలేని నాలుకతో మాట్లాడే నాయకులారా!
 వేలు చూపించడం, వెక్కిరించడంకాదు,
 వెనక్కి తిరిగి చూసుకోవాలి,
 కొత్త సినిమాకు క్యా లైసెన్సులో నిలబడ్డ మనం,
 కొత్త నోట్లకై బ్యాంకు ముందు నిలబడి స్టోగతం పలుకలేమా?
 దైవదర్శనం కోసం గంటల తరబడి పడిగాపులుగాచే మనం,
 దైవాన్ని కూడా కొనగలిగే డబ్బు కోసం కొద్ది రోజులు
 వేచియుండలేమా!
 నోటితో మాట్లాడుతూ, నొసలుతో వెక్కిరించడంకాదు,
 న్యాయం ఎటువైపు ఉంటే మన సాయం అటువైపే,
 మార్పు మంచిదనిపిస్తే మన ప్రయత్నము అటువైపే.....

11. కుప్పతొట్టి

కుప్పతొట్టిలో బొమ్మ!
 కాదుకాదు రేపటి తరం అమ్మ!
 చూస్తే కళ్ళనిండా చెమ్మ
 ఆ కథ వింటే మనసు భారవౌతుందమ్మ!
 పేగుబంధం తెంచితే,
 కుప్పతొట్టిలో బిడ్డను ఉంచితే,
 తెగిపోయే బంధమా అది?
 ముళ్ళ పొదల్లోకి విసిరేస్తే,
 పెంటకుప్పల్లోకి పారేస్తే,
 వదలిపోయే సంబంధమా అది?
 మానవత్వం మనం మరచిపోయి,
 కర్మశత్వంతో మనసు నిండిపోయి,
 కొగిళ్ళలో చేసిన పాపాలకు పరిహరం,
 పొత్తిళ్ళలో చేరని పాపాయికి చేసేరు అపకారం,
 ఏమి ఈ మానవ జన్మ ఇంత కారిస్తాం?
 జంతువులు, కీటకాలనుకూడా చూసి నేర్చని నైజం,
 పిల్లి తన పిల్లల్ని ఇల్లిల్లా మార్చి,
 ఎవ్వరినీ దరిచేర్చుక మనలను ఏమార్చి పెంచుతుంది,
 కోతి తన వంకరమూతితో పిల్లల్ని అక్కున చేర్చి
 చెట్టమీద, గుట్టమీద తిప్పి కాపాడుతుంది
 కంగారు తన పిల్లల్ని ఒడిలో పేర్చి,
 కంగారు పడకుండా గుంతల్లో గెంతుతుంది,
 ఆవు తన దూడ నేలమీద పడగానే,

నాలుకతో నిమరి దూడకు వేడినిస్తుంది,
 కోడి తన పిలల్ని రెక్కల చాటున,
 వేడి కలిగిస్తూ పొదల చాటున పెంచుతూ,
 దిబ్బల్లో జబ్బలు బలిసేలా అబ్బరంగా ఆహోరం అందిస్తుంది,
 చదువు సంధ్యలులేని, వైద్య సాకర్యలులేని,
 ఇల్లు వాకిలి లేని, జీతభత్యాలులేని,
 పశుపక్కాదులు తమ బిడ్డల్ని ఇంత ప్రేమతో పెంచుతూంటే!
 ఈ మనిషికి ఏమైంది? మనసు ఎక్కడకు పోయింది?
 ఎవరెస్టు ఎక్కామని పొగరా?
 చంద్రమండలాన్ని చేరుకున్నామని తిమిరా?
 రోబోలపై ఉన్న శ్రద్ధ పసికందులపై లేదా?
 అమృ కావాలన్నా! ఆలికావాలన్నా!
 ముందు ఆడపిల్ల బతికి బట్ట కట్టాలికదన్నా!
 ఆడపిలల్ని బతికించండి,
 అమృతనాన్ని నిలబెట్టండి,
 సృష్టించడం అమృకు మాత్రమే సొధ్యం,
 అమృకు కాదేదీ అసాధ్యం, ఇదే సత్యం

11.కోడికూత

ప్రపంచానికి మేలుకొలువు ,
జీవితానికి అదో మలుపు,
తెల్లవారదానికి మంచి పిలుపు,
కోడి కూతకు లేనేలేదు అలుపు.

జీతం,భత్యం లేకున్నా,
రాత్రింబవళ్ళు మేల్గొన్నా
ప్రజలందరినీ మేల్గొలుపుతున్నా,
కోడికూతే మనకు ఆదర్శం ఓ రన్నా!

ఇంట్లో కి తేళ్ళు, జెర్రులు వచ్చినా,
పురుగులు, పాములు వచ్చినా,
వాటిని ఒక్కపేటుతో చంపుతూ,
క్షేమంగా మనల ఇంట్లోకి పంపుతూ,

పందెంకోడిగా పరువును నిలిపి,
రాజులమధ్య యద్దలు (జరిపి)నిలిపి,
వంశప్రతిష్ఠను ఒక్క కూతతో నిలిపి,
మనుషులకే ఆదర్శంగా నిలిచి,

గడ్డి, గింజలు తింటూ,
అరుగుల కింద ఉంటూ,
జరిగే మంచి,చెడులు కంటూ,
మనుసుంచి వినకూడనివీ వింటూ.

గుట్టుచప్పుడు కాకుండా గ్రుడ్డు నిచ్చి,
మన ఆరోగ్యం కోసం మాంసాన్నిచ్చి),
మన పిల్లల ముచ్చట తీరగ, తన పిల్లలనిచ్చి,
పందెంలో గెలిచిన వేళ మనల అందరూ మెచ్చి.

తెలిసో, తెలియకో ఆహాన్ని ఇస్తున్న కోడి,
వ్యాపారంలో దేశసంపద పెంచుతున్న కోడి,
రైతుకు మోత,వాత తగ్గిస్తున్న కోడి,
చచ్చికూడా మనకు ఇస్తుంది చికెన్ పకోడి,

చదువు సంధ్యలు లేని కోడి ఇంతటి మేలు చేస్తే,
జిహ్వాపల్యంకోసం మనం కోడి ఉసురు తీస్తే,
అన్ని ఉన్న మనం, బడికెళ్ళి చదినిన మనం,
దేశానికి చేసేదేమిటి, మనవల్ల దేశానికి ఒరిగిందేమిటి?

ఇంటి ఆరుబయట అందంగా అటు ఇటు తిరిగినా,
ఇంటిముందు పడివున్న మెతుకులు తిని, శుభ్రంచేసినా,
ఇన్ని పనులు చేసే కోడి మనకు ఆదర్శం,
మన అభ్యర్థయానికి కోడికూతే నిదర్శనం,

డారక తిని,తాగి,తూగే మనుషుల్లారా!
డత్తినే ఆడి,పాడి,బాడీ పెంచే మనుషుల్లారా !
మనసును తుంచి, వయసుకు మించి,
పనులుచేసే చదువు, సంధ్యలు లేని పిల్లల్లారా!

పదండి ముందుకు, పదండి నెట్లుకు,
పదండి తోసుకు, పదండి రాసుకు, ఫూసుకు,
పైపైకి వెళ్లాలంటే, ఆశించినది సాధించాలంటే,
లక్ష్యం నెరవేరాలంటే, మంచి పొరుడుగా ఎదగాలంటే.

మంచి, చెదులు నీవెరిగుండాలి,
నీతి, నిజాయాతీలు నీ వెంటుండాలి,
విలువతొ విద్యను చదివుండాలి,
చదివిన విద్యకు విలువుండాలి.

12. కోర్టులు - చట్టాలు-1

తెలుగులో ఒక సామెత ఉంది
 కోర్టుకు పోయినవాడు కొలపోయినవాడు ఒక్కటేనని,
 కన్నడంలో ఒక సామెత ఉంది,
 కోర్టులో గెలిచినవాడు ఓడినవాడితో సమానం,
 ఓడినవాడు చచ్చినవాడితో సమానం,
 ఇది అక్కరాల నిజం, అదే నైజం,
 ఇది కథ కాదు, కల్పన అంతకన్నాకాదు,
 నా యదార్థ, వాస్తవిక, సదృశ్యం,
 ఉత్త పుణ్యానికి, ఉండదానికి ఇల్లు ఇస్తే,
 అతను ఇల్లు తనదని కోర్టులో కేసు వేస్తే,
 క్రింది కోర్టులో తీర్పుకు పదేళ్ళు పడితే,
 అతను జిల్లా కోర్టులో అప్పీలుకు వెళ్తే,
 అక్కడా ఓ పన్నిండేళ్ళు గడచిపోతే,
 ఈలోగా ఇవతలి, అవతలి పక్కంలో,
 ముగ్గురు పైలోకాలకు తరలిపోతే,
 మొత్తంగా ఇల్లు భాళీ చేయించడానికి పట్టింది ముప్పై ఏళ్ళు,
 కక్కిదారులు వెల్లబెట్టారు నోళ్ళు!
 ముప్పై ఏళ్ళ కాలం చిన్న విషయం కాదు,
 సగం జీవితం హరతి కర్మారం,
 ఇక్కడ ఇలా! అక్కడ అలా!
 ఎత్తుకు పైఎత్తులు, శిథిలమైన సొత్తులు,
 కత్తులు దూయకనే జరిగింది రణరంగం,
 చెత్త విషయాలకే అధిక ప్రాధాన్యం,

వేలకు వేల ఖర్చులు, మానసిక ఒత్తిళ్ళు,
పత్రం (దస్తు) చదివి పిల్లవాడు కూడా న్యాయం చెప్పగలడు,
ఇలా జరిగిందని తెలిస్తే అదే పిల్లడు పెదవి విరచగలడు,
బ్రిటీష్ హాయాంలో జూరీ వ్యవస్థ నయమనిపిస్తోంది,
ఇక్కడ జరిగే న్యాయపోరాటాలు దారుణమనిపిస్తోంది,
ఎవరుమాత్రం ఏంచేయగలం?
చట్టాల చట్టంలో అందరూ బంధీలం....

13.గణతంత్ర దినోత్సవం

నేడు గణతంత్ర దినోత్సవం,
యూప్టీ భారత జాతికి పండుగ దినం,
రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన దినం,
మన చట్టాలు అమలులోకి తెచ్చిన దినం,

త్రిబీష్ బానిస ఉక్క సంకెళ్ళు తెంచిన దినం,
పిల్లలందరికి మితాయిలు పంచిన దినం,
నవభారత నిర్మాణము చేపట్టిన దినం,
స్వయ పరిపాలనకు స్వీకరించిన దినం,

ఆంగ్లేయుల చట్టాలు అంతమొందిన దినం,
భారతమాత బిడ్డలందరూ సంతసమొందిన దినం,
వచ్చిన స్వాతంత్ర్యం గణతంత్ర ఘైన దినం,
తెచ్చిన అరువు చట్టాలను చుట్టి తుంగలో తొక్కిన దినం,

మాన, ప్రాణాలు ధారవేసి,
ఆస్తి పాస్తులు ఖర్చుచేసి,
పిల్ల జల్లను ప్రోగుచేసి,
శాంతి కపోతం ఎగురవేసి,

స్వచ్ఛ వాయువుల కొరకు ఎదురుచూచి,
పందల ఏళ్ళు ఎదురుచూచి, కనులు కాయలుకాచి,
రాజ్యాలు పోయి, రాజరికం మంటగలచి,
పొచ్చ తగ్గులు మరచి, మన హక్కులు విడచి,

సాధించుకున్న సేచ్చును కాపాడుకుందాం!
మానవ సమానత్వాన్ని నిలుపుకుందాం!
సార్వజనీన శౌభ్రాతృత్వాన్ని చాటిచెబుదాం!
మువ్వన్నెల రెఖందాను వినువీధిలో ఎగురవేద్దాం!

భారతదేశం అన్నిరంగాలలో పురోగతి సాధించేలా!
మన సంస్కృతి అందరికీ ఆదర్శమైనదని చాటిచెప్పేలా!
అందరి మనసుల్లో దేశభక్తి ఇనుమడింపచేసేలా!
కుతంత్రాన్ని వీడుదాం! గణతంత్రాన్ని జరుపుదాం.....

14.గెలిచేందుకు ఏముంది మాదగ్గర

ఎన్నికల్లో గెలిచేందుకు ఏముంది మాదగ్గర?

ధనమా? ఇంధనమా?

అధికార గణమా?బంధుగణమా?

గెలవాలనే ఆశ తప్ప,

గెలిపించాలనే ఓటరుకున్న ఆశయం తప్ప,

మనం గెలిస్తే ముపై ఏళ్ళ వ్రమ గెలిచినట్లు,

ఐదు నెలల కలోర దీక్క గెలిచినట్లు,

ఉపాధ్యాయులు డబ్బు ఎదురు ఖర్చుచేసినట్లు,

నిరుద్యోగ పట్టభద్రులు నిలబడి గెలిపించినట్లు,

మన గెలుపు పేదవాడి గెలుపు అన్నట్లు,

మన గెలుపు నీతి, నిజాయాతీల గెలుపు అన్నట్లు,

ఒక్క గెలుపు కోసం వేయి గొంతులు కలిసినట్లు,

డబ్బు జబ్బుగల వాళ్ళు బాగా అలసినట్లు,

మేధావులకు డబ్బు పిచ్చి లేదని నిరూపించినట్లు,

ఒకటా ? రెండా? ముచ్చటగా ముండోసారి గెలిచినట్లు,

గెలిపించడానికి ఇంతకుమించిన తరుణం రాదన్నట్లు,

అలా ఎలా? గెలుస్తారు అని ఆశ్వర్యచకితులయ్యేటట్లు,

చివరి క్షణంలో తెరమీదకొచ్చినా ఫలితం లేనట్లు,

డబ్బు ఖర్చుపెట్టినా నిరుపయోగం అయినట్లు,

ధన, మదాంధకారాన్ని నిలవరించినట్లు,

కార్బోరేటు శక్తుల కుయుక్తులు ఫలించవన్నట్లు,

నిరూపించబడిన ఈ ఎన్నకలు అసలు సిసలైన ఎన్నికలు,

ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించే ఎన్నికలు,

సామాన్యుడు మాన్యుడయ్యే ఎన్నికలు,

కులం కోటగోడలు బీటలువారిన ఎన్నికలు,
దుడ్డ అడ్డవచ్చినా గడ్డకాలానికి ఎదురొడ్డి,
నిలచి, గెలచి నిరూపించబడిన ఎన్నికలు,
ఇది ఇలాగే అప్రతిహాతంగా కొనసాగాలని,
ప్రజాస్వామ్యం పరిరక్షించబడాలని ఆశిస్తా.....

15. చందాల చవితి

వినాయక చవితి,
 అయ్యంది చందాల చవితి,
 వీధి వీధికో వినాయకుడు,
 సందు సందుకో గణపతిదేవుడు,
 ఉండ్రాళ్ళు ఘలహారం అడిగితే,
 బండరాళ్ళకు వేసినట్లు రంగులేస్తారు,
 ఛత్రం, పత్రం తో పందిళ్ళు అడిగితే,
 రేకులు, దేరాలతో మండపాలు కడతారు,
 బంధుగణాలు పిలిచి పూజ చేయమంటే,
 మందుతాగి చిందులేస్తారు,
 ఇదేమి పండుగ ఓ బొళ్ళ గణపయ్య,
 అదేమి దండగ ఓ గుళ్ళరూపయ్య!

మతసామరస్యానికి ఊరేగింపు పెడితే,
 తాగుబోతులకు పరష పెట్టినట్లుంది,
 మంగళకర వాయిద్యాలు ఉంటాయనుకుంటే,
 చావుకు మేళం వాయించినట్లుంది,
 మట్టి వినాయకుని పుజించమంటే,
 పట్టి వినాయకుని ప్రతిమ నెలకొల్పుతారు,
 రంగులు చల్లడం హనికరమంటే,
 కింద, మీద పడి చల్లుకుంటారు.
 ఇదేమి పండుగ ఓ బొళ్ళ గణపయ్య,
 అదేమి దండగ ఓ గుళ్ళ రూపయ్య!

పేదవాడికి పట్టె డన్చుమైన పెడితే,
 బిక్కగాడికి నాలుగువేళ్ళు నోటిలోకి వెడితే,
 చిన్నపిల్లలకు నాలుగు శ్లోకాలైన నేర్పగలిగితే
 ఊరందరూ కలసి ఒకచోట చేరితే,
 గూడులు, మేడలు, తేడాలు మరచి,
 మందులు, విందులు, చిందులు విడచి,
 హంగులు, రంగులు, బాంబులు ఆపితే,
 పిల్లలు, పెద్దలు, హద్దులే చెరిపితే,
 చవితి పండుగ ఎంత రంజుగా ఉండునో,
 మన జేబులో లక్ష్మీ ఎంత పుంజుగా ఉండునో,

వీధి వీధికి వినాయక మండపాలు వద్దు,
 మనిషి మనిషికి చందాల దందాలు వద్దు,
 నీటిలో కరిగే చిట్టి వినాయకుడే ముద్దు,
 ఆరదుగుల మట్టి వినాయకుడే హద్దు.
 రసాయన ప్రతిమకు ముట్టదు నీరు, నిప్పు,
 రంగులతో మన కళకు తప్పదు ముప్పు,
 అలాగైతేనే పర్యావరణం అందరికీ ఒప్పు,
 అదే నిజమైన పూజకు లభించే మెప్పు,
 పండుగ పవిత్ర తను కాపాడండి,
 వినాయక కృపకు పాత్రులు కండి.

16. చర్చకారుడు

వృత్తిని వేదంగా భావించే చర్చకారుడా వందనం,
 కులవృత్తి కడుపు నింపకపోయినా కొనసాగిస్తున్నావు,
 ఎవరేమనుకున్నా పట్టించుకోకుండా పనిచేస్తున్నావు,
 అందుకు ఆభిసందనం అందుకో మా వందనం,
 నీకు ఆదాయం వచ్చే పనులెన్నియున్నా!
 నీవు కులవృత్తినే నమ్ముకున్నావుగదరన్నా!
 పనితో నిమిత్తం లేక శ్రమను నమ్ముకున్నావా!
 చేతిపనితో చేసిన చెప్పులు అమ్ముకుంటున్నావా?
 నీవు పెట్టిన పెట్టుబడి తిరిగి సామ్ము అయినా! కాక పోయినా!
 నిన్ను నమ్ముకున్న సామ్ము లేని వాళ్ళకు అమ్ముకోడానికా?
 వేల రూపాయలు వెచ్చించి మహారాజులు ఎక్కడైనా కొంటారు?
 కూలి, నాలి చేసుకునే నిరుపేదెక్కడ కొంటారు?
 అందుకనే నీ వృత్తి కొనసాగిస్తున్నావా?
 అందుకనే నీ శక్తి మేరకు కృషి చేస్తున్నావా?
 మందుటెండలో మాడినా!
 గౌడగు నీడన తడిసినా!
 ఈదురు గాలికి విచ్చుకపోయినా!
 చలిలో చలించకుండా పని చేసినా!
 చప్పు తెగినా ! తెగక పోయినా!
 అప్పు పుట్టినా! పుట్టక పోయినా!
 పని దొరికినా! దొరకక పోయినా!
 గనిలో కార్చికునిలా! నిరంతర శ్రావికుడా!
 పేదవాని వారసుడా! పాదాలకు రక్షకుడా!
 నీ చేతిలో సైపుణ్యం! నీ జీవితమే ధన్యం!
 సేవ చేసేందుకు నీ వృత్తే నీకు మార్గం,
 నీ వృత్తిలోనే ఉండని నమ్మావు స్వర్గం...

17. చిత్తరూ జిల్లా

పల్లవి: అందాల మనజిల్లా అవనిలోకెల్లా,
పాడిపంటలతో తులతూగు జిల్లా చిత్తరూ జిల్లా

చరణం: ముక్కుంటి సన్నిధి, వెంకన్న పెన్నిధి,
తుంబురు తీర్థము, కైగల్ జలపాతము,
భువిషైన దివిలాగా, ఆనందనిలయమై అలరారు చున్నది, ఆదర్శమైనది.
సిద్ధి, బుధి సమేత, సకల జ్ఞాన ప్రదాత,
శ్రీ కాణిపాక వినాయక, సకల శుభప్రదాయక,
నెలవైన జిల్లా, కొలువైన ఖిల్లా, మన చిత్తరూ జిల్లా.

॥అందాల మన జిల్లా॥

చరణం: చంద్రగిరి కోట, దామలచెరువు మామిడి తోట,
హర్షిలీ కొండలు, చిత్తరూ గ్రానైటు బండలు ,
తలకోన అందాలు, మురిపించే బృందావనాలు,
గాలేరు సగరి అది అందించే జలసిరి,
హంద్రి నీవా కాలువ తెచ్చేను పాడి పంటల వెల్లువ,
నెలవైన జిల్లా, కొలువైన ఖిల్లా, మన చిత్తరూ జిల్లా.

॥అందాల మన జిల్లా॥

చరణం: పురాతన గుడిముల్లం, అరగొండ బెల్లుం,
జిల్లాలో పాల దిగుబడి, వేరుశనగ సాగుబడి,
చదువుల కేంద్రమైన తిరుపతి, దేశంలో పెంచెను మన పరపతి,
వన్నె తెచ్చిన సిరి, మన కాళహస్తి కలంకారీ,
ముక్కుటి తీర్థం, సకల కళా క్షేత్రం,
నెలవైన జిల్లా, కొలువైన ఖిల్లా, మన చిత్తరూ జిల్లా.

॥అందాల మన జిల్లా॥

18. చిల్లర కష్టాలు

ప్రజలకు చిల్లర కష్టాలు,
ప్రభుత్వానికి భారీ నష్టాలు,
జష్టం ఉన్నా లేక పోయినా,
సుస్పష్టం, విస్పష్టమైన కష్టాలు, నష్టాలు

జనం వందనోట్ల కోసం ఒకే పరుగు,
కమీషన్ ఎజెంట్ల వద్ద తుది మెరుగు,
వేయికి రెండు వందల తరుగు,
ఇలాగైతే తిన్నది వీళ్ళకెలా అరుగు.

నాయకులు జస్తున్నారు వద్దన్నా ఆప్చులు,
కొత్తనోట్లు వచ్చాక తప్పవ మనకు తిప్పులు,
గదులనిండుగా కుక్కారు నోట్ల మూట్ల కుప్పులు,
అయినా చెప్పుకుంటున్నారు తమకు తామె గొప్పలు.

రాజకీయ నాయకుల నోట మాట పెగలడంలేదు,
బ్యాంకుల ముందు నిల్చున్న ‘క్ర్యా’ కదలడంలేదు,
కష్టపడ్డ సొమ్ము మనల వదిలి ఎక్కడికీ పోదు,
దొంగచాటుగా దాచిన సొమ్ము చచ్చినా రాదు.

పెద్దనోటు చెల్లదని చిత్తు చిత్తుగా తాగుడు,
మందుబాబులపై షాపులు వీర బాదుడు,
దూరవాణి లో ఆదాయపన్న శాఖ గోకుడు,
పన్న చెల్లించడానికి ప్రజల ఒకే దూకుడు.

చిన్ననోట్లు లేక ఆగిన ప్రయాణాలు,
పెద్దనోట్లు చెల్లవని గుండెపగిలి పోయిన ప్రాణాలు,
చిల్లర దొరక్క బిక్క మొహంతో జనం వైరానాలు,
జంతజరిగినా కానరాని ధర్మాలు, దానాలు,

ఇప్పుడప్పుడే ఏమైంది,
ముసళ్ళ పండుగ ముందుంది,
దుబారా, గాబరా భారం తగ్గనుంది,
ప్రభుత్వ ఆదాయం పెరగనుంది.

19.జన్మభూమి గీతం

జన్మి జన్మభూమిశ్చ స్వర్గదహీ గరీయసీ

శ్రేష్ఠదానమె వేదము కాగా,
యువశక్తికి జీవము రాగా,
పరిశుభ్రత ప్రాణము తేగా,
ప్రజలందరు పాడిన గీతం ...జన్మభూమి ...జన్మభూమి.

చైతన్యమె పల్లవి లాగా,
ఉత్సేజమె ఊపిరి కాగా,
క్రమరీక్షణ రక్షణ ఐతే,
కర్తవ్యమె దైవము కాదా...
స్వాతంత్ర్యపు సమరం లాగా,
సింధూరపు వెలుగే రాగా,
అవినీతి అంతం కాగా,
పునరంకితమైన గీతం...జన్మభూమి ...జన్మభూమి.

సంక్లేషమె ధ్వయము కాగా,
స్వగ్రామమె స్వర్గము కాదా,
నే ఆదుతు పాదుతా గీతం,
ఆకాశపు అంచులదాకా,
శ్రేష్ఠదానమె వేదము కాగా,
యువశక్తికి జీవము రాగా,

పరిశుద్ధత ప్రాణము తేగా,
ప్రజలందరు పాడిన గీతం ...జన్మభూవి ...జన్మభూవి.

(1997 నవంబరు లో నినాదాల పోటీలో రాష్ట్ర స్థాయిలో మొదటి
బహుమతి పొందినపుడు జన్మభూవి ధీమ్ సాంగ్ కొరకు రాసిన
పాట)

20. జీవనయానం

మన జీవనయానం,
 అలుపెరుగని ప్రయాణం,
 నిర్మించేది పెద్ద పెద్ద భవంతులు,
 నివసించేది చిన్న చిన్న కుటుంబాలు,
 చదువుకున్నది పెద్ద పెద్ద చదువులు,
 చేసేది, చేయగలిగేది చిన్న చిన్న కొలువులు,
 రోదీసీయాత్రికుడై చంద్రున్ని చేరాం,
 పక్కింటిలో ఉన్నదెవరో తెలుసుకోలేక పోతున్నాం,
 ఆదాయం చూస్తే ఆకాశమంత,
 మానసిక ప్రశాంతత ఆవగింజంత
 మనకు కే.జీలు కే.జీలు జి.కె ఉంది,
 సౌంతగాళ్ళు పోయినా కంట్లో చుక్క నీరు రానంటోంది,
 సంపాదించినది అప్పార్యమైన విజ్ఞానం,
 అవసరానికి ఉపయోగపడని వివేకం,
 సామూజిక మాధ్యమంలో వేలకొలది స్నేహితులు,
 అవసరాలకు ఆదుకోలేని కొరగాని మిత్రులు,
 వాస్తవానికి ఆరోగ్యం కోసం తాగాలి ఎక్కువగా మంచినీళ్ళు,
 కాని తాగుతున్నారు అంతకంటే ఎక్కువగా ఆల్ఫాపోలు,
 మానవ జనాభా కోట్లలో పెరుగుతూనే ఉంది,
 అదే వేగంతో మానవత్వం తరిగిపోతూనే ఉంది,
 గడియారం ధరలు బాగా ప్రియం,
 సమయాన్ని పాటించకపోవడం జనప్రియం,

21. షై కిసాన్ - షై జవాన్

కడుపు నిండా తింటున్నాము,
 అంటే దానికి కారణం కిసాన్,
 కంబినిండా నిద్రపోతున్నాము,
 అంటే దానికి కారణం జవాన్,
 ఇంట్లో పిల్లాడికి పాలు కావాలన్నా!
 అమ్మాయి జడలోకి వూలు కావాలన్నా!
 జట్టుకు రాయడానికి కొబ్బరినూనె కావాలన్నా!
 వంటలో వాడేందుకు శెనగనూనె కావాలన్నా!
 కిసాన్ రేయనక పగలనక కష్టపడాల్సిందే!
 దేశ సార్వభోమాధికారం కాపాడాలన్నా!
 దేశ సరిహద్దు రక్షించబడాలన్నా!
 శాంతిభద్రతలు కాపాడాలన్నా!
 శత్రువుకు వెన్నులో వణుకు పుట్టాలన్నా!
 జవాన్ కంటిమీద రెప్పవేయకుండా ఉండాల్సిందే!
 జవాన్ చేసిన సేవకు వెలకట్టలేము,
 కిసాన్ పండించిన ధాన్యానికి వెలకట్టలేము,
 ఎముకలు కొరికే చలిలో జవాను,
 ఎముకలు అరిగే స్థితిలో కిసాను,
 శత్రువులను ఎదుర్కొనేందుకు తుపాకి చేతపట్టి,
 రాత్రిపూట పాములను కొట్టడానికి ఊతకర్ర. చేతపట్టి,
 విద్యుత్ కంచెకు రాత్రింబవళ్ళు పహోరా అక్కడ,
 విద్యుత్ కోసం రాత్రింబవళ్ళు పహోరా ఇక్కడ,
 జవాను లేనిదే మనకు జీవితం లేదు,

కిసాను లేనిదే కడుపునిండా అన్నము లేదు,
 రక్కించేవాడు దేవుడైతే ప్రతి వీరజవాను దేవుడే!
 ఆకలి తీర్చేవాడు పరమాత్మ అయితే ప్రతి కిసాను పరమాత్ముడే!
 పెళ్ళికి వంద రకాలు వడ్డించామని చెప్పడంకాదు,
 పదిరకాల పిండివంటలతో పెళ్ళి ముగించి,
 మిగిలిన లెక్కను చక్కగా ఓ బక్కచిక్కిన రైతుకివ్వండి,
 ఆ రైతు తిరిగి పంట పండించేందుకు ఊతమివ్వండి,
 మన బిడ్డలు హాయిగా ఉండాలని తమ బిడ్డని జవాను చేసిన,
 గౌప్య తల్లిదంట్రులకు మీ బిడ్డను కోడలుగా పంపండి,
 జై జవాన్.....జై కిసాన్.....
 ఏశ్చ బాగుంటే మనకు వలదు పరేషాన్.....

22.దోషులపై దండయాత్ర.

మొదలైంది దోషులపై దండయాత్ర
 ఇక అంతమవ్వాలి దోషుల చరిత్ర
 నిర్వర్తించాలి ప్రతి ఒక్కరూ తమవంతు పొత్త
 లేకుంటే మనకు మిగిలేది శవయాత్ర .

మురుగు కాలువలో కిరోసిన్ చల్లడంకాదు,
 నీరు నిలువకుండా చేయాలి,
 మురుగునీరు కాలువలో పెట్టడం కాదు,
 ప్లాస్టిక్ కవర్లు అందులో వేయకుండా చూడాలి.

జరిగే అనర్థాలకు ప్లాస్టిక్కె కారణం,
 దీన్ని ఎంత ఎక్కువగా వాడితే అంత త్వరగా వస్తుంది మరణం,
 అందరూ కలసికట్టగా తగ్గించాలి ప్లాస్టిక్ వాడకం,
 ఇది సమిష్టి బాధ్యతగా గుర్తించాలి మనం అందరం.

దోషులు పుట్టడం ప్రారంభం అయితే,
 దాడులు, దండయాత్రలకు తరగవు,
 దోషులపై దాడి ప్రకృతి విరుద్ధం,
 రెట్టింపు అవుతాయి చేసేకొద్దీ వాటిపై యుద్ధం.

ఏటిగట్టున ఇల్లు కడితే,
 ఏరు ఇంట్లోకి వచ్చి ఇల్లు కూత్చేస్తుంది,

ఇంటి పక్క చెత్త చెదారం పడితే,
ఆ ఇల్లు జబ్బులు బారిన పడుతుంది.

ఆహోరవ్యర్థాలు ఒకేచోట కుళ్ళితే,
ఆరుబయట మలవినర్జు నకెళ్ళితే,
మురుగునీరు ఒకేచోట మగ్గితే,
అదే ఈగలు,దోషుల అడ్డా ! మనకు చాలా చెడ్డ !

ప్రభుత్వం మరుగుదొడ్డు నిర్మిస్తే సరిపోదు,
ప్రజలు వాటిని ఖచ్చితంగా వాడాలి,
మురుగునీరు భూమిలోకి ఇంకి పోవాలి,
పశువులకు, మనకు తేడా సృష్టింగా ఉండాలి.

పొడిచెత్త, తడిచెత్త వేరు చేయండి,
పొడిచెత్త పారవేసి కాల్చేయండి,
తడిచెత్త కంపోస్టు ఎరువుగా మార్చేయండి,
ఈగలు, దోషులు లేని సమాజాన్ని నిర్మించండి.

23.ఆడు మగాత్రా బుజ్జీ

నరేంద్ర మోడీ,
మీరు భలే కిలాడీ,
నల్లథనానికి వేశారు బేడీ,
దేశవ్యాప్త చర్చల్లో వాడీ వేడీ.

గాంధీజీ వారసుడా,
గుజరాత్ మొనగాడా,
మీసం మెలేసిన మేరునగధీరుడా,
దొంగనోట్లపై రుళిపించావు కొరడా.

ఇది సమసమాజానికి తొలిమెట్టు,
ఆర్థిక వ్యవస్థపై సాధించారు పట్టు,
నోట్ల రద్దుకు ప్రదర్శించారు కనికట్టు,
యావత్ ప్రపంచంలో ఈ చర్చ మంచి రసవట్టు.

మూట్లలో కుక్కిన నోట్లు,
కోట్లకు పడగలెత్తిన వారి పొట్లు,
దొంగవ్యాపారాలకు మూసేశారు గేట్లు,
విదేశీ బ్యాంకుల్లో దాచిన వారికి తప్పవ అగచాట్లు.

హవాలా'దారు'లంతా ఇక దివాలా,
విదేశీ నల్లథనం అక్కడే స్తంభించి పోవాలా,!
వినియోగదారుని మధ్య అంతరం తరగి పోవాలా,
ఆర్థికవ్యవస్థ చిన్నాభిన్నం కాకుండా చూడాలా.

అమెరికాలో లెక్కించారు ఓట్లు,
అదే సమయంలో ఇక్కడ లెక్కించారు నోట్లు,
మధ్యతరగతి ప్రజలు పంచుకున్నారు స్వీట్లు,
నోట్లు ఉపసంహరణకు ఏర్పాటు చేశారు పలుచోట్లు.

మౌడీ నిలుపుకున్నాడు ప్ర జలకిచ్చిన మాట,
బీటలు వారింది హవాలాదారు'ల కోట,
లేటు అయినా స్క్రమంగానే సాగింది వేట,
నేటితో అంతమయ్యింది నాయకుల దొంగాట....

24. నవంబరు ఒకటి

నేడు నవంబరు ఒకటవరోజు,
 తెలుగువారందరూ ఏకమైన రోజు,
 నిజం వారసత్వ పాలన అంతమైన రోజు,
 బానిసత్యవు బాటలు బీటలు వారిన రోజు,
 తమిళ ప్రాభవం తగ్గిన రోజు,
 ఆత్మాధిమానం ఆకస్మాన్యంటిన రోజు,
 తెలుగుతల్లికి నీరాజనమిచ్చిన రోజు,
 అమరజీవి ఆశయం నెరవేరిన రోజు,
 ఉంగుటూరి సంశయం తొలగిపోయిన రోజు,
 తెలుగు వెలుగులు విరజిమైన రోజు,
 తెలుగు భాషకు గుర్తింపు నిచ్చిన రోజు,
 మూడు ప్రాంతాలు కలిసిన ముచ్చుటైన రోజు,
 తొలి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రం ఏర్పడిన రోజు,
 తెలుగుభాషకు ప్రాణప్రతిష్ఠ జరిగిన రోజు,
 తెలుగువారందరికి తొలి పండుగ రోజు.

కానీ నాయకులు ఇచ్చారు ఫోజు,
 రాష్ట్రాన్ని రెండుగా చీల్చడంపై మోజు,
 తెలుగుతల్లికి పట్టించారు బూజు,
 తెలుగు ప్రజల మౌనగించడం రివాజు,
 విభజించి తీరుతాం అని తొడగొట్టి,
 పనికట్టుకుని ప్రజల రెచ్చగొట్టి,
 రెండు ప్రాంతల్లో ఉద్యమాలు చేపట్టి,

రాష్ట్రాన్ని రెండుగా విడగొట్టి,
 ఆపై సాధించింది శూన్యం,
 విడగొట్టబడింది రాష్ట్రం,
 ఇలాగైతే అందరికీ కష్టం,
 ఇలాగుండడవే కొందరికి ఇష్టం,
 ఇరు ప్రాంత నాయకులారా వీడండి పోరు,
 మారాలి సమస్యలు చర్చించే తీరు,
 కలసి పంచుకోవాలి నదులలో నీరు,
 కొందరు నాయకులు తగ్గించాలి నోరు,
 నిధులు రాబట్టడం పై పెంచండి జోరు,
 మంచిగా ఉండాలి మీరు,
 అందించాలి ఊరూరా మంచినీరు,
 ఊరు బయటకి వెళ్లాలి మురుగునీరు,
 ఇదే మీరు తెలుగుతల్లికి ఇచ్చే జోహోరు,
 అప్పుడే మిమ్మల్ని హర్షిస్తారు జనం...

25. నవవసంతం

వచ్చింది వచ్చింది నవ వసంతం,
 తెచ్చింది తెచ్చింది నవ సుగంధం,
 కొంగ్రొత్త. జీవితాలకు కోటి ఆశలతో,
 నవ జీవనాధార నవ్య తేజస్వుతో,
 గడచిన వత్సరానికి ఏడ్స్‌లు పలుకుతూ,
 నూతన సంవత్సరానికి సుస్వగతం చెబుతూ,
 గతించిన కాలంలో చిగురించని మోడులు,
 చిగురులతో పాటు, మొగ్గలు తొడిగి విరబూయాలని,
 గడచిన వర్షంలో కానరాని హ్రాలు,
 నూతనవత్సరంలో ఘూలవర్షాలై కురవాలని,
 చిత్తికిన జీవితాలలో గుండెకు తగిలిన గాయాలను,
 మాన్సుకోడానికి మానవత్వపు మందు రాయాలని,
 చాలీచాలని జీతాలతో నెట్టుకొచ్చే జీవితాలలో,
 నూతన సంవత్సరాన వెలుగులు నింపాలని,
 తాగి వాహనాల నడిపే వారికి జ్ఞానోదయం కల్గించాలని,
 రక్తమొడుతున్న రహదారుల దాహార్తి తగ్గించాలని,
 రద్దు చేసినది ఐదొందలు, వేయి నోట్టేతప్ప),
 మానవత్వపు విలువలు కాదని, గుర్తించాలని,
 విందులు, చిందులే జీవిత పరమావధి కారాదని,
 ప్రతి మనిషి శ్రమ కోసం పరిశ్రమించాలని,
 కదిలే కాలంతో పాటు మనమూ మారాలని,
 రోడ్డు ప్రక్క పేదలకూ మంచి జీవితం ప్రసాదించాలని,
 ఈ నూతన సంవత్సరమైనా ఆకలికేకలు కూడదని,
 అందరికీ జీవనోపాధి లభించాలని,
 మోసాలు, ద్వ్యాషాలు విడనాడాలని,
 స్వార్థం పై నిస్వార్థం విజయం సాధించాలని,
 మనం, మనదేశం అన్ని రంగాలలో ప్రగతి సాధించాలని ఆకాంక్షిస్తూ.....

26.నాయకుడు ఎలా ఉండాలి

నాయకుడు మొదట ప్రజా సేవకుడై ఉండాలి,
 నాయకుడు ప్రజల నమ్మకాన్ని వమ్ము చేయకుండాలి,
 నాయకుడు పేదరికాన్ని దగ్గరగా చూసినవాడై ఉండాలి,
 ప్రజల కష్టాలు, ఇష్టాలు తెలిసినవాడైయుండాలి,
 నాయకుడు నీతి నిజాయితీలు కలవాడై ఉండాలి,
 చిమ్మ చీకట్లను చీల్చుకుని వచ్చే సూర్యుడై ఉండాలి,
 చీకటిలో వెలుగునిచ్చే చంద్రుడై యుండాలి,
 జనానికి ప్రాణవాయువునిచ్చే పచ్చని వనమైయుండాలి,
 కరువును పారద్రోలి పచ్చదనాన్నిచ్చే వర్షమైయుండాలి,
 ఆ వర్షాన్ని ప్రసాదించే కారుమేఘమైయుండాలి,
 ప్రజల అభివృద్ధిలో తను ఒక భాగమైయుండాలి,
 ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు మధ్య వారదైయుండాలి,
 యంత్రాంగాన్ని ముందుకు నడిపే సారదైయుండాలి,
 శాంతికామకుడైయుండాలి
 కాంతిపుంజమైయుండాలి,
 సహనానికి ధర్మరాజులా ఉండాలి,
 సమస్యామై పోరులో సముద్రమై ఉప్పాంగాలి,
 ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే
 పుట్టింది ప్రజల కోసమై, గిట్టింది ప్రజల కోసమై,
 తన శ్వాస, ధ్వాస ప్రజల కోసమై,
 తన జ్ఞానం, ధ్వాసం ప్రజల కోసమై,
 తన ప్రాణం, దానం ప్రజలకోసమై ఉండాలి
 ఇలాంటి నాయకుడు ఉంటాడా అని సంశయం కలగవచ్చు,
 ఎదురు చూడటంలో తప్పులేదు,
 ఆశ పదడంలో ముప్పులేదు,
 వేచిచూద్దాం ఏ క్షణాన ఏంజరుగుతుందో!
 మన నిరీక్షణకు ఫలితం ఎలా ఉంటుందో...

27. నిత్య బాటునొలి

భూమాత నిత్య బాటుసారి,
 తిరుగుతూ ఉంటుంది రోజుకోసారి,
 ఎంత వేగంగా తిరుగుతుందంటే,
 సెకనుకు ఇరవైతొమ్మిది కి.మీ వేగంతో,
 సూర్యుడు భూమిచుట్టూ తిరిగినట్లు అనిపించేలా,
 చుక్కలు కదిలినట్లు కనిపించేలా,
 ప్రశాంతంగా ఉన్నట్టే, అవిక్రాంత పరుగుతో,
 కదలకుండ ఉన్నట్టే, సూర్యకాంతి మెరుగుతో,
 చంద్రున్ని తనచుట్టూ త్రిపుకుంటూ
 తనుమాత్రం సూర్యున్ని చుట్టూ తిరుగుతూ,
 రాత్రింబవళ్ళు ఏర్పడుటకు తన అజ్ఞాన్ని వంచి,
 కాలచక్రం తిరుగుటకు లక్ష్మీన్ని ఏర్పరచి,
 మండే ఎండలకు, కురిసే జడివానకు జడవకుండా,
 తుఫాను గాలికి, తగలబడే అగ్నికీలలకు వెరవకుండా,
 భూకంపాలకు తట్టుకుని, అగ్నిపర్వతాలను నెట్టుకుని,
 త్రవ్యే బోరుబావుల శబ్దాలను భరిస్తూ,
 జరిపే పెట్రోలియం త్రవ్యకాలను సహిస్తూ,
 సముద్రపు అలల ఘోషను ఆస్యాదిస్తూ!
 తనలో ఇంకిపోయే రసాయనాలలోని విషాన్ని,
 మురుగు కాలువలు తీసుకుపోయే కల్పాన్ని,
 బండలు పేల్చినపుడు గుండెలు పగిలేలా వచ్చే శబ్దాన్ని,
 ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల జరిగే అనంతమైన నష్టాన్ని,

భరిస్తూ, బాధపడకుండా, బాధ్యత విడువకుండా,
 నిరంతరం తన ప్రయాణాన్ని కొనసాగిస్తూ,
 తరతరాలుగా చెక్కుచెదరని విశ్వాసాన్ని చూరగొంటూ!
 వేసవిలో సేదతీరడానికి చల్లటి నీటిని,
 చలికాలంలో ఉదయాన్నే గోరువెచ్చని బావినీటిని,
 గనుల నుండి బంగారాన్ని, నల్ల బంగారాన్ని,
 లోపల సహజవాయువు, పైన ప్రాణవాయువు,
 లోహాలు, మూలకాలు, తరులు, గిరులు,
 విత్తునిస్తే చెట్టును నిలబెడుతుంది,
 గింజలు చల్లితే పూలు, పండ్ల నిస్తుంది.
 ఒక్కటేమిటి ! సకల అభివృద్ధి కారకంగా,
 సకల జీవరాళికి ఆధారంగా, ఉండే భూమాత,
 మన అమ్మ, నాన్న కన్న మిన్న ఇమ్మనది,
 వెల కట్టలేని, అపురూపమైన సంపదే అది...

28. ఉపగ్రహం

నిప్పులు చిమ్ముతూ నింగికేగెను,
 గొప్పలు చెప్పక రెక్కులు విప్పెను,
 తప్పులు చేయక మెప్పులు మిగిలెను,
 కుప్పులు, తెప్పులుగా ఉపగ్రహాలను,
 కక్కలో పంపాలనే లక్ష్యం నెరవేరెను,
 బుమ్మలైన మన శాస్త్రవేత్తలు,
 కృషి చేసి సాధించిరి అత్యఘాతాలు,
 అనన్యసామాన్య మానవీయ ధృక్కథాలు,
 అసాధ్యాన్ని సుసాధ్యం చేసిన అపర ఆర్యభట్టులు,
 నింగికెసినవి 104 ఉపగ్రహాలు,
 అవి కేవలం మన శాస్త్రవేత్తలు సాధించిన ఫలితాలు,
 దూసుకెళ్ళినది రాకెట్లు,
 అది మన శాస్త్రవేత్తల కనికట్లు,
 ఇస్రో సాధించిన విజయం,
 యావత్ ప్రపంచానికే తలమానికం,
 షార్కర్, ఇస్రో అపూర్వ సమ్మేళనం,
 అందించిన విజయాలు సమ్మిళితం,
 రెపరెపలాడెను జాతీయ పతాకం,
 రెప్పులార్పని విహంగ వీక్షణం,
 సాధించారు ఆశించిన లక్ష్యం,
 ఉపగ్రహాలు చేరుకున్నాయి నిద్దేశించిన గమ్యం,
 అపూర్వం, అజేయం, అనిర్వచనం,
 అంతరిక్ష పరిశోధన అద్భుతీయం,
 శాస్త్రవేత్తలకు జయం జయం
 భారతమాతకు శుభం శుభం...

29. నీళ్ళ కోసం నిష్పు

(ఇది ఓ వాహనం ఆత్మకథ)

నేనేమి చేశాను తప్పు),
నాకెందుకు పెట్టారు నిష్పు,
ఇలా చేస్తే అందరికీ ముప్పు),
ముందుగా నాకు సమాధానం చెప్పు).

కావేరి కన్నడిగుల దేనా!
తమిళ తంబికి తన్ని ఇల్లియేనా?
కావేరి జలాలు మీ సాంతమా?
తమిళనాడుకు ఇవ్వకూడదనే పంతమా!

ద్రవిడ భాష బిడ్డలు కదా మీరు,
మరి మీ మధ్య ఎందుకింత పోరు?
ఎందుకలా ప్రజల్ని రెచ్చగొట్టారు?
మమ్మల్ని ఇలా కాల్చి బూడిద చేశారు! .

కార్మిచ్చలా మమ్మల్ని కాలుస్తాంటే,
మద్దెల మోతలా అద్దాలు పగులుతూ ఉంటే,
అన్నంపెట్టిన పెఱాటళ్ళపై రాళ్ళు రువ్వుతుంటే,
రోడ్డు పై రావణకాష్టం రగులుతూ ఉంటే!!.

పిల్లల్ని బడికి తీసుకెళ్ళినట్లు,
భక్తుల్ని గుడిలోకి పంపినట్లు,
పృథ్వీల్ని రోడ్డు దాటించినట్లు,
పోలీసులు ఆందోళనకారుల్ని తీసుకెళ్తారా!

ప్రభుత్వాలు ఇంత చేతకానివా!
 రాజ్యాంగం పట్ల నిబద్ధత ఇంతేనా!
 సుఖ్రీంకోర్చు తీర్పుపై ఇంతటి మార్పి!
 చట్టాలు అమలు ఇంత కష్టమా! .

నేను మీ సేవకుణ్ణి కదా!
 నాపై కొంచెమైనా కనికరం లేదా?
 నా దారిన నన్ను పోనిస్తే పోదా!
 నాపై ఎందుకింత బాధ?

నాపై ఎమేసినా తీసుకెళ్తాను,
 ఎవరెక్కి కూర్చున్నా మోసుకెళ్తాను,
 వేషం, రోషం తెలియనిదాన్ని,
 భాష, ప్రాంతం లేనిదాన్ని.

నాపై నా మీ జులుం,
 నాపై నా మీ హుకుం,
 మహిషిలా మారకండి,
 మనిషిలా ఆలోచించండి.

30. నేటి విద్య విధానం

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక రకంగా,
రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మరో రకంగా,
పాలించే పార్టీల బట్టి ఇంకోరకంగా,
పాలకుల పనితీరు బట్టి వారికనుకూలంగా,

ప్రాంతాల వారీగా, చారిత్రిక అంశాల ఆధారంగా,
మతాల మతలబులు, కులాల సమీకరణలు,
నాయకుల నిజ స్వరూపాలు, కులీనుల జీవిత చరిత్రలు,
జీవే నేటి పాత్యాంశాలు, మారుతున్న విధి విధానాలు,

విశ్వవిద్యాలయాల్లో కొత్త కోర్సులు ప్రవేశ పెట్టడం,
వరీక్సలు నిర్వహించి ఫలితాలు ప్రకటించడం,
వేలకు వేలు ఖర్చుచేసి, ఏళ్ళకు ఏళ్ళు త్రమించడం,
ఉద్యోగం వచ్చాక ఆ కోర్సులు చెల్లవని ప్రభుత్వం తోసిపుచ్చటం.

విడవ తరగతి పాత్యాంశాలను ఎనిమిదిలో (గుశ్వం),
ఎనిమిదిలో పాత్యాంశాలను పదిలో (సముద్ర లంగనం),
పదిలో పాత్యాంశాలను తొమ్మిదిలో (నేనెరిగిన బూర్గుల),
అటు, ఇటుగా ఇటు, అటుగా మార్చడం.

అదనపు విషయాలు నేర్చుకోవాలని పిల్లలపై భారం,
సూక్ష్మ బ్యాగ్ లను గాడిదలాగా మోయడం ఘోరం,
అరవై శాతం పిల్లలకు వెన్నుపాము వంగిందనేది పచ్చి నిజం,
వేలకు వేలు కుమ్మరించి దొంగ సర్పిఫికేట్లు వ్యాపారం.
తిండి తినకుండా కార్బోర్చుఎటు బడికి పరుగులు,

బండి పై మోనుకెళ్ళినన్ని పుస్తకాల బరువులు,
ప్రాజెక్టు పనులకు పోటీపడి దిద్దుతున్న మెరుగులు,
బ్రత్తిడి, భయం, చిరాకుతో సాగుతున్న చదువులు.

సమగ్ర నిరంతర మూల్యంకనం,
ఇదో మహాత్తర, బృహాత్తర కార్యక్రమం,
తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు అందరం,
సమిష్టిగా కృషి చేయాలి ప్రతిదినం,

ఒకే రాష్ట్రంలో రెండు విద్యావిధానాలు,
కార్పొరేటు పారశాలకు ఒక్కటి,
ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పారశాలలకు ఇంకొక్కటి,
మారని పిల్లల తలరాతలు, తీరని ఉపాధ్యాయుల వెతలు.

బలవంతంగా పిల్లలపై రుద్దడం,
సిలబన్ పదేపదే మార్చడం,
ఎవరికివారే ప్రశ్నపత్రాలు తయారు చేయడం,
అందరూ అన్ని విషయాలలో ప్రాచీణ్యం సాధించాలని చెప్పడం.

సమాజానికి డాక్టర్లు, కలెక్టర్లు కాదు,
బిల్ కలెక్టర్లు, కండక్టర్లు కూడా కావాలి,
ఈ దేశానికి ఆటోమెట్రోల్ ఇంజనీర్లు కాదు,
సైకిల్, స్కూటర్ మెకానికలు కావాలి,

చేతిలో ఐదువేళల్నా ఎప్పటికీ సమానం కాదు,
పిల్లలలందరూ ఎప్పటికీ ఒకే మార్పులు సాధించలేరు,
తల్లిదండ్రులు కోరికమేరకు పిల్లలు ఎదగడం జరుగదు,
ఉపాధ్యాయుని కష్టపెట్టినంత మాత్రాన ప్రభుత్వం కల నెరవేరదు.

విద్యార్థుల వైభరులు, ఆపై వారి అభిరుచులు,
ప్రజ్ఞలభ్యి, వంశపొరంపర్య లక్ష్మణాలు,
విద్యార్థి ఆరోగ్యం, పెరిగే వాతావరణం,
జీవే అభ్యసనానికి పునాదులు, పిల్లల ప్రగతికి సోపానాలు.

అలూగైతే తెలుగు పండితులు కవిత్వం రాయాలి,
సైన్సు ఉపాధ్యాయుడు సైంటిస్టు అవ్వాలి,
రాజనీతిశాస్త్రము చదివినవాడే రాజకీయ నాయకుడవ్వాలి,
MBBS చదివిన వ్యక్తి మాత్రమే వైద్యుడవ్వాలి.

సమాజంలో ఇలా అలా జరగడమూలేదు,
జరుగుతున్నదాన్ని ఎవ్వరూ ఆపడమూలేదు,
ఎవరికి నచ్చిన విషయాన్ని వారు చదివే వీలుండాలి,
బడి,గుడిలా,అమ్మ ఒడిలా,హాయిగా ఉండాలి,

ప్రతి ఉపాధ్యాయుడు ప్రతిభావంతుడై ఉండాలి,
రాజకీయాలకు ఆమడ దూరంలో ఉండాలి,
ఉపాధ్యాయుడు ఆదర్శవంతుడై ఉండాలి.
కలెక్టరు కంటే జీతం ఎక్కువగా ఉండాలి,

బడులన్నీ ప్రభుత్వరంగంలోనే ఉండాలి,
విద్యార్థి ప్రతిభ ఆధారంగానే ఉద్యోగం నిర్ణయించబడాలి,
వృత్తితోపాటు ప్రవృత్తిని కొనసాగించే వీలుండాలి,
పిల్లలకు దేశభక్తి, సమాజసేవ పట్ల స్పృహ కల్గించాలి.

ఉపాధ్యాయుడు ఆ పిల్లలకోసమే పుట్టినట్లుండాలి,
పిల్లలు అలసినపుడు విద్రాంతి నివ్వాలి, బడిలో భద్రత ఉండాలి,
అటలు, పాటలు, కళలు అందులో భాగమైయుండాలి,
ఇవన్నీ మన విద్యా విధానంలో, నిద్రాణమై ఉండాలి,
వీటన్నిటికి ముందు మనందరికీ చిత్తశుద్ధి ఉండాలి.

31. నోట్లరద్వ

పల్లవి: రద్దు చేశారు పేదనోట్లు, అహో! చూడండయ్యా మాపాట్లు,
పొద్దున్నే లేచి, నిద్దురకాచి బ్యాంకుల చుట్టూ మా అగచాట్లు,

చ॥ చిన్న, చితక జీవితాలకూ...నోట్ల రద్దె పెద్ద భారం...

జరిగింది ఎంతో ఫోరం..., అయ్యింది బతుకు భారం...

బ్యాంకుల చుట్టూ తిరగలేక...చిల్లిగవ్వకు నోచుకోక...

కూలి, నాలి లేకపోగా, కూరగాయలమ్మకపోగా....

కిరాణాషాపు కట్టేశారు..అప్పు తీసుకున్నోళ్లు ఎగ్గొట్టారు..

ఆండువేలకు చిల్లరడిగితే....లేదు పొమ్మని బయటకు గెంటేశారు ...

కోట్లు ఎగ్గిట్టిన మారాజులందరూ...హోయిగా బతుకుతూ ఉన్నారు...

ನೇ ಬಿಡ್ಡಲನೆಟ್ಟು ಸಾಕೆದೀ....ವಾರಿ ಮಂಚಿ ಚೆಡುಲೆಟ್ಟು ಚೂಸೆದೀ....

ఎలాగా బతికేది ఓరి దేవుడో..... మేమెలాగా బతికేది ఓరి దేవుడో...?

ఎన్నుకోలు ఓరి దేవుడా!! ॥రద్దు చేశారు॥

పొపుకెళ్ళి మందులడిగితే..కార్పును గోకమంటారు...

నాకాడ కార్డు లేదని బదులిస్తే... ఎగతాళి చేస్తూ ఉన్నారు ...

ఉన్నవాడికి అండదండలు....కూలివానికి కుండబద్దలు....

నోట్లు రద్దుచేసి ..మా ఇల్లు గుల్లుచేసి....మా నోట మట్టి కొడుతున్నారు ...

எலாகா பதிக்கெடி ஓரி தேவுட்சோ..... மீமேலாகா பதிக்கெடி ஓரி தேவுட்சோ....?

ఎన్నాళ్ళ కష్టాలు ఓరి దేవుడా!! ॥రద్దు చేశారు॥

32. మనవూరి బడి

మనవూరి ప్రభుత్వ బడి,
 అమృకన్నా వెచ్చని బడి,
 వెలుగులు విరజిమ్మిన చదువుల గుడి,
 బడికెళ్లూ పెట్టుకునేవాళ్ళమట కంటతడి,
 బడితోటలో పనిచేశాం ఇష్టపడి,
 కిలోమీటర్ల దూరం నడిచాం కష్టపడి
 మన బడి స్మృతించెను సరికొత్త ఒరవడి,
 సమాజంలో పెరిగెను మన పలుకుబడి,
 ఆర్జుల్లో బడికళ్ళి చదువుకున్నాం తెగబడి,
 అందులో మనం పెట్టాం సున్నా పెట్టబడి,
 మన బడే మన జీవితానికి నారుమడి,
 చదువుకోవడంవల్ల ఉద్యోగమే దిగుబడి,
 ఉద్యోగం చేయడంవల్ల జీతమే మనకు రాబడి,
 మనచే మళ్ళీ ఆదరించబడాలి మనబడి,
 అందరూ కలసి చదువుకున్నాం ఏళ్ళు తరబడి,
 ఆటలు ఆడుకున్నాం గంటల తరబడి,
 పాటలు, పద్మలు పాడుకున్నాం ముందు వరుసలో నిలబడి,
 కోతికామ్మచ్చి ఆడుకున్నాం చెట్లైకి ఎగబడి, దిగబడి,
 ఎవ్వరూ చేయలేరు మన బడికి చేతబడి,
 పిల్లలు లేక మన బడి పోయేటట్టుంది మూతబడి,
 అందరూ చేసుకోవాలి మనబడి కౌరకు తీరుబడి,
 జీవితంలో స్థిరపడ్డాం అందరూ బాగుపడి,
 చదువుకున్నాం కనుక అందరూపున్నాం బడికి బుఱపడి
 అభివృద్ధిలోనికి తేవాలి మనం మన బడికి సహాయపడి,
 ఇస్కుడు అభివృద్ధి చేద్దాం మనమంతా అండగా నిలబడి.

33.మహరత్తా

నేడు గాంధీ జయంతి, భారతీయులకు స్వేచ్ఛ ప్రవంతి.

ఎక్కడున్నావయ్య గాంధీ, మహాత్మా,
ఎక్కడున్నా ఘోషిస్తూ ఉంటుంది నీ ఆత్మ,
అబల అర్థరాత్రి ఒంటరిగా తిరిగితే,
అదే నిజమైన స్వాతంత్యం అన్నావు,
నేడు పట్ట పగలుకూడా తిరిగే పరిస్థితులు లేవు,
మహిళా చైతన్యం కోసం కృషి చేసిన బుధివి నీవు,
నేడు మగువ మహిమ తెలిసినా, వివక్షత, దాడులు ఆగవు,
ఎక్కడున్నావయ్య గాంధీ, మహాత్మా,
ఎక్కడున్నా ఘోషిస్తూ ఉంటుంది నీ ఆత్మ.

మరుగుదొడ్డు కట్టించడం ప్రారంభిస్తిరి,
మేము ఇప్పటికీ పూర్తిచేస్తూనే ఉన్నాం,
బేసిక్ విద్యను మీరు ప్రవేశ పెడితిరి,
క్లాసిక్ విద్యను మేం చదువు వున్నాం,
మద్యపాన నిషేధం మీరు కోరుకుంటిరి,
రంగు రంగుల హంగులతో, రకరకాల పేర్లతో,
నేడు మద్యం, బీరులై ఏరులై పారుతోంది,
ఎక్కడున్నావయ్య గాంధీ, మహాత్మా,
ఎక్కడున్నా ఘోషిస్తూ ఉంటుంది నీ ఆత్మ .

అహింస పరమో ధర్మ అని మీరంటిరి,
నేడు హింస రాజ్యమేలుతోంది,

సత్యాన్వేషి నాస్తికుడైనా నష్టం లేదంటిరి,
 నేడు సత్యం కోసం మేము అన్వేషిస్తూనే ఉన్నాం,
 నాడు నిజాయితీ నీ ఆయుధం,
 నేడు మోసం మా ఆయుధం,
 ఉన్నలకొద్దీ ప్రభోదాలకన్నా,
 ఒక ఔస్సు కార్యాచరణ మిన్న,
 నేడు చేప్పేవి ప్రభోదాలే అన్నా,
 ఆత్మ ప్రభోదం ఆచరణలో సున్న,
 సంపాదన కొరకై చదువులు ఉన్నా,
 జీవితాన్ని వెలుగులతో నింపే చదువేదన్నా!!
 ఎక్కడున్నావయ్య గాంధీ, మహాత్మా,
 ఎక్కడున్నా ఘోషిస్తూ ఉంటుంది నీ ఆత్మ.

మాత గృభాషలో చదువు నేర్చాలంటివి,
 కుటుంబ ఖర్చులు తగ్గించమంటివి,
 ఆర్థాటంగా పెళ్ళిళ్ళు చేయకూడదంటివి,
 బాల్యవివాహాలు, బానిస బతుకులు నేరమంటివి,
 చట్టనికి జాతి, పరిశ్రమలేదంటివి,
 నాయకులు మోసం చేయరాదంటివి,
 వర్తకులు సత్యనిష్ట కల్పియుండాలంటివి,
 ఇవేవి జరగడంలేదు, జరగాలని ఎవరూ కోరుకోవడమూలేదు,
 ఎక్కడున్నావయ్య గాంధీ, మహాత్మా,
 ఎక్కడున్నా ఘోషిస్తూ ఉంటుంది నీ ఆత్మ,

ఆస్మాత్యత అనాగరికం,
 ధూమపానం హోనికరం,
 మద్యపానం సురాపానం,
 సత్యగ్రహం గొప్ప ఆయుధం,
 ద్వేషానికి కారణం పిరికితనం,
 క్షమాగుణం బలవంతుల లక్ష్మణం,
 ఎంతగొప్పగా చెప్పావు బాహుజీ,
 జీవితాన్ని కాచి వడబోసినట్లుంది బాహుజీ.

శీలంలేని విద్య అనర్థకం,
 గుణం లేని విద్య నిరర్థకం,
 వైరాగ్యమంటే సత్యమార్గం వెళ్ళడం,
 ప్రేమంటే శత్రువు పట్ల స్నేహభావం,
 త్యాగం అంటే సేవ చేయడం,
 సేవ అంటే మానవత్వాన్ని ప్రదర్శించడం,
 ఎంత గొప్పగా చెప్పారు బాపు,
 ఇలాగే జరగాలని కోరుకుంటున్నా రేపో, మాపో,

మచ్చుకైనా కన్చించరేల నీలాంటి నాయకులు,
 నేడు ఉన్నదంతా కుంభకోణాల వినాయకులు,
 నాడు రాజకీయమంటే ప్రజలకు సేవచేయడం,
 నేడు రాజకీయమంటే అపారమైన వ్యాపారం,

నాడు రాజకీయమంటే ఆస్తుల దానం, ప్రాణత్యాగం,
 నేడు బలిదానం, ఎత్తులు పై ఎత్తులతో చిత్తు చేయడం,
 రీయ్లోర్ అవతారం, సారా వ్యాపారం, ఆపై వికారం,
 ఇతరుల తొక్కడం, పైకెక్కడం, బాగా మెక్కడం,
 ఇవే నేటి నాయకులకు ఉండాల్సిన అర్ఘతలు, లక్ష్మణాలు,
 ఎక్కడున్నావయ్యా గాంధీ, మహాత్మా,
 ఎక్కడున్నా ఫోషిస్తా ఉంటుంది నీ ఆత్మ,

దళితులు దారిద్ర్యంలో మగ్గతునే ఉన్నారు,
 గిరిజనులు పొట్టకూటుకోసం గిరులెక్కతూనే ఉన్నారు,
 అన్నంపెట్టే రైతన్నలు వీరికి తోడై నారు,
 నీవు ఆసించిన పల్లెల్లో మల్లెలు మాత్రమే పూస్తున్నాయి,
 పట్టులు, గిరగిర తిరిగే రాట్చులై రైతు కూలీల్ని చేరదీస్తున్నాయి,
 మళ్ళీ జన్మంటూ ఉంటే, మనదేశంలోనే జన్మించూ,
 స్వదేశీ తెల్లదొరలపై సమరం సాగించి, స్వేచ్ఛను ప్రసాదించు....
 జైపీంద్.

34. మా ఊరు మామిడి

మా ఊరు మామిడి
 రుచి చూస్తే తింటారు ఎగబడి,
 లక్షల టన్నుల్లో పంట దిగుబడి,
 మామిడి వల్ల పెరిగింది మా పలుకుబడి,
 నోరూరించే బేసీపొ,
 తింటే తలకెక్కుతుంది నిపొ,
 నలుపు రంగులో నీలీపొ,
 తింటేనే తెలుస్తుంది అందులో పస,
 కన్నుల కట్టి పడేనే భాదర్,
 దీని ముందు ఆస్త్ని బలాదూర్,
 మందం తోలు ఉండే నల్ల పీతర్,
 వగరుగా ఉండే లాల్ జాగ్,
 భారీగా కనిపించే తోతాపురి,
 పండ్ రసాలకు పెట్టింది పేరు మరి,
 పచ్చికాయగా ఉంటే పుల్లేరా,
 పండిన తర్వాత అది లొట్టులేనే పులిహౌరా,
 సింఘారపు రంగులో ఉండే మల్లిక,
 తింటే మళ్ళీ తినాలని పెడతారు మెలిక,
 చిన్నవిగా కనిపించే రకం ఆల్లీ,
 ఆవకాయ చేస్తే తినాలంటారు మళ్ళీ, మళ్ళీ,
 గుమ్మడికాయలా ఉండే గద్దామారు,
 ఊరగాయ చేశాక తింటారు మరోమారు,
 చిలక ముక్కు లాంటి కాలేపాడు,

వద్దనుకున్నా తింటారు ప్రతివాడు,
 గుజ్జలో తొర్ర ఉండే తొర్రపాడు,
 తింటే చప్పగా ఉందంటాడు తిన్న ప్రతివాడు,
 వగరు చూపించే ధీల్లి పసంద్,
 పొగరు పెంచేబి ఇమాం పసంద్,
 నల్లని రంగులో ఉండే నీలం,
 దెబ్బతిగిలినా పండు చెడదు ఏకాలం!
 గుత్తులు గుత్తులు గా వేలాడే చక్కెర గుత్తి,
 చక్కెర తిన్నట్లు ఉంటుంది తింటే వత్తి వత్తి,
 మాధుర్యం చూపించే అత్తి మథన,
 పండ్ల లో నిజమైన సుందర వదన,
 గుండుగా ఉండే మలుగూబూ
 మెహబూబూ తింటే దిల్ రూబూ,
 ఇలా వేల ఎకరాల్లో మామిడి తోటలు,
 మ్యాంగోనగర్ లో దొరుకుతాయి వందల రకాలు.

35. మా పల్లె అందాలు

పల్లెటూరిలో అందాలు,
 అవి వెదజల్లేను సుగంధాలు,
 అడుగడుగునా కన్నించేను అందచందాలు,
 అనురాగాలు, ఆప్యాయతలు
 ఇంకా మిగిలి ఉన్నాయి మానవ సంబంధాలు,
 వేకువ రుఖామున వినిపించే కోడికూతలు,
 చలినిసైతం లెక్కచేయక వేసేరు ఆవుకు మేతలు,
 పాలుకోసం లేగదూళ్ళు, మేక పిల్లల అరుపుల మోతలు,
 ఎటు చూసినా రేగు, పరికి పండ్లు గుబుర్లు,
 నీతాఘలం, జామపండ్ల తోటలు,
 జామచెట్లు పై వాలిన అందమైన రామచిలుకలు,
 రామచిలుకలు పలికే ముద్దుముద్దు పలుకులు,
 వగరుగావున్న లేత ఇగురు తిని పాడే కోయుల పాటలు,
 చెరువు గట్టకింద కొనసాగే పీతలు, చేపల వేటలు,
 మకరందంకోసం పూలపై వాలే తేనెటీగలు,
 చెట్లు కొమ్మలకు వేలాడే తేనెతుట్టెలు,
 పిల్లలు ఆడుకునే కొబ్బరి మట్టలు,
 చెరువులో జలకాలాడే పశువులు,
 పశువులు మేయడానికి పచ్చిక బయళ్ళు,
 మోటబావి గట్టున చెట్లుకు వేలాడే పక్కల గూళ్ళు,
 ఇంటిముందు వెచ్చని చలిమంటలు,
 పచ్చని పొలాల్లో పండిన పంటలు,
 శుభోదయం అంటూ వ్రోగే గుడి గంటలు,

ఏడుగంటలకే సిద్ధమైన ఇంట్లో వంటలు,
 వీధుల్లో లేగదూడ గంతులు,
 వేదమంత్రాలతో పంతులు,
 కాకులు, మేకలతో అరుగులు,
 ఇంటి ముంగిట ముగ్గుల్లో మెరుగులు,
 ఇచ్చిపుచ్చుకునే కూరులు,
 గోధూళితో అలికిన దారులు,
 చెంగుచెంగున ఎగిరే ఉడతలు,
 పచ్చని పంటలు పాడుచేసే మిడతలు,
 ఇప్పటికీ కనిపిస్తాయి పట్టు పరికిణీలు,
 ఎప్పటికీ వినిపిస్తాయి జానపదాలు,
 ప్రింద్దున్నే ఎగినే అరుణకిరణాలు,
 కిరణాలకు ఆడ్డుగా ఎగిరే పక్కలు,
 ఆ పక్కలు చేసే కిలకిలరావాలు,
 అసుర సంధ్యవేళ వీచే చల్లని పవనాలు,
 ఇవన్నీ మాపల్లె కు తెచ్చేను అందాలు,
 ఇవే మాపల్లె కు ఆభరణాలు.

36. మాతృభాషా బినిశ్శవం

నేడు అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవం,
 మాతృభాషా ప్రేమికుల ఆనందోత్సవం,
 మాతృభాషకు మించినభాష ఏది?
 అమ్మ భాషలోని మాధుర్యమదివి?
 మనసున భావాలు ఉప్పొంగు తరంగాలు,
 మనమున రాగాలతో కదలాడే శిల్పాలు,
 భాషకు భావాన్ని జోడించు అంతరంగాలు,
 జలజలరాలు అక్షర కుసుమ విహంగాలు,
 శైశవమ్ము నుండి వృద్ధాప్యం అంచుల వరకు,
 నీ తోడుండి నీ నీడలా వెంట నడిపించునోయి,
 మాతృభాషలో మాటలెంత మధురమోయి,
 మనభాషలో పద్యమెంత హృద్యమోయి,
 అమ్మభాషలో ఎంత కమ్మదనమోయి,
 పాడినా, విన్నా, కలుగునెంత హోయి,
 మాతృభాషకు మరేది సాటి రాదోయి,
 ఆంగ్లభాష మనకు అవసరమ్మగాని,
 ఆంగ్లభాష మన జీవితమ్మగారు,
 జీతమ్ముకోభాష అదే ఆంగ్లభాష,
 జీవితమ్ముకోభాష అదే మన తెనుగుభాష,
 దేశేశాలు తిరిగినా యాస, బాస లెన్ని నేర్చినా,
 మనల ఈస్థాయికి చేర్చిన భాష తెలుగు భాష,
 మరువకోయి మనసా! మన మాతృభాష,
 తీయనైన భాష మన కావ్యభాష,
 కమ్మనైన భాష మన రాజభాష,
 రమ్మమైన భాష మన రాజభాష,
 మధురమైన భాష మన మాతృభాష.

37. మోడీ - చంద్రబాబు జీర్ణి

భలే.. భలే నరేంద్ర మోడీ,
 మీకు చంద్రబాబు సరిజోడీ,
 ఇద్దరూ మిత్రులు కాదు కాదు,
 మరి శత్రువులు అస్యలు కాదు,
 మీ మధ్య సంబంధం తెగినట్టు,
 మాకనిపిస్తుంది అదీ! మీ కనికట్టు,
 ఒకరికి మించి మరొకరు,
 మీ చతురత మందు అందరూ బలాదూర్,
 అవసరమో, అవకాశవాదమో!
 ఎత్తుకు పై ఎత్తో, అంతకు మించిన శక్తో,
 మాక్కతే తెలియదు గానీ!
 మీరు దేశమంతటా తిరిగినా,
 దేశం మాత్రం మీ చుట్టూనే తిరుగుతూంది
 నోట్ల రద్దుతో దేశానికి మేలు జరుగుతుంది,
 కాదనలేం, కాదనే సాహసం చేయలేం,
 బ్యాంకుల ముందు “క్యా” మాకు కొత్తేమికాదు,
 అసలు మా జీవితాలు ప్రారంభమైనదే! అక్కడ,
 మాకు డబ్బుతో అవసరమేంటి?
 ఖియ్యం, పాలు, గోధుమలు, రాగిపిండి,
 వారానికో కేజి. చికెన్, కుదిరతే కప్పు మటన్,
 సంతకో వందరూపాయలు, నెలకో సినిమా,
 అంతకు మించి ఖర్చుచేసే ఆశ, అవకాశం మాకెక్కడిది?
 మా పిల్లలు చదివేందుకు కాలేజీ ఫీజులు,
 జ్యూరమో! శిరోభారమో! వస్తే హస్సిటల్ ఖర్చులు,
 జబ్బు చేస్తే అవసరమైన డబ్బు కావాలి,
 బస్సెక్కితే సరిపడు చిల్లర ఇవ్వాలి,
 అంతకుమించి మాకేమి అవసరం,

రోజూ బ్యాంకుల ముందు ఇదేమి గ్రహచారం,
 మీరు వీరులు - శూరులు, ప్రజా రంజకులు,
 అందులో మాకేమి సందేహం లేదు, రాదు,
 కానీ ఇవికూడ చేసి పుణ్యం కట్టుకోండి బాబూ!
 కార్పొరేటు, ప్రైవేటు విద్య, వైద్యం విలీనం చేయండి,
 ప్రభుత్వరంగంలో సమాధి వంతంగా నిర్వహించండి,
 రైతులకు వ్యవసాయ పెట్టుబడులు మీరే పెట్టండి,
 వచ్చిన పంటను మీరే తీసుకుని కూలి మాత్రం ఇవ్వండి,
 రైలు, బస్సు టీకెట్లకు బదులుగా నెలకోసారి కూప్పున్న ఇష్టండి,
 మా జేబులో చిల్లర బరువును తగ్గించండి,
 కులాలు, మతాలు లేని సమాజం చూడాలని మా కోరిక,
 తప్పకుండా తీర్చాలి మీరిక,
 ఇంతకూ ముఖేష్ నుండి ఆనిల్ దాకా,
 మిట్లుల్ నుండి మాల్య దాకా,
 తీసుకున్న అప్పుకు తుప్పు పట్టినట్టేకదా!
 మీరంటే ఈ బ్యాంకోళ్ళకి అస్సులు భయం లేనట్టుంది,
 ఉద్యోగులకు ఇమ్మన్న పదివేలు ఇవ్వడం లేదు!
 మాపై జాలియునూ చూపడమూ లేదు,
 కొత్త నోట్లకు పేదోళ్ళంటే కాస్త భయంగా ఉన్నట్టుంది,
 అందుకేనేమో పెద్దోళ్ళ ఇంట్లోకి దూరిపోతున్నాయ్,
 కొత్త నోట్ల కట్టలు గుట్టలు గుట్టలుగా దౌరికిపోతున్నాయ్,
 అన్నీ ప్రభుత్వమే చేస్తే మాకు డబ్బుతో పనిఏమి?
 అలాగని చేతులెత్తేస్తే మేము చేయగలిగిందేమి!
 మీరు మా పేదోళ్ళకు ఏదో చేస్తారని ఆశ!
 ఎదురు చూస్తాంటాం ఇలాగే అదే మా శ్యాస.....

38. యువజనోత్సవం

నేడు వివేకానంద జన్మదినోత్సవం,
 జాతీయ యువజనోత్సవం,
 నరేంద్రనాద్యదత్త సార్థక నామధేయం,
 నరులలో ఇంద్రుడన్నది వాస్తవం,
 హైందవ ధర్మానికి నాథుడన్నది సత్యం,
 స్వామి వివేకానంద నామ స్వరం నిత్యం,
 స్వామి ఆదర్శాలను అనుసరణ మార్గమే తథ్యం,
 తనో వ్యక్తి మాత్రమే కాదు భారతీయ మేధాశక్తి ,
 భారతీయులనే కాదు అమెరికానే కాదు,
 యూప్టి ప్రపంచాన్ని మంత్ర ముగ్ధులను చేసిన వైనం,
 ఎప్పుటికీ,అందరికీ ఆవరించదగిన ఆదర్శం,
 భారతీయ సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు,
 ఆచారవ్యవహారాలకు,పట్టుదల,కట్టబాటుకు,
 ధర్మ సంస్థాపనకు నిలువెత్తు నిదర్శనం,
 స్వామి వాగ్దాటికి అమెరికాలో పట్టారు బ్రిహ్మరథం,
 హిందూ సన్మాసిగా దశ దిశల వ్యాపించారు,
 సాధ్యించారు ఆదరణకు ఆదర్శానీయ రామకృష్ణ మరం,
 చేశారు రామకృష్ణ పరమహంస శిష్యరికం,
 ఇలలో,కలలోకూడా సాధ్యంకాని గురు-శిష్యబంధం,
 వివేకానందులవారి ఆద్యాత్మిక చింతన,
 సర్వమత,తాత్పొక, వేదాంతానికి ఒక వంతెన,
 నీ శక్తే నీ జీవనం - నీ బలహీనతే నీ మరణం
 అని చెప్పిన సామాన్య మానవ ఉత్సేరక కారకం,

తను భువిపై జీవించినది ముపై తొమ్మిదేశ్యు,
ఆచరణ, ఆదర్శాలతో దీవిలో జీవించేది వేయేశ్యు,
ఇంతకన్నా మానవజన్మకు సార్థకత ఏముంటుంది?
ఆజన్మాంతం సేవచేసినా స్వామి బుఱం తీర్చే
మార్గమెక్కడుంది?...

39.రోజాపువ్యా

రంగురంగుల రోజాపువ్యా,
 నిన్ను చూస్తే మా మదిలో ముసిముసి నవ్య,
 ప్రేమకు చిహ్నం నువ్య,
 ఇద్దరి మధ్యలో పుట్టిస్తాపు లవ్య,
 నీ సాంతం కదా అందం,
 నిన్ను చూస్తే మాకు ఆనందం,
 నీతో బలపడుతుంది బంధం,
 నీవు ఎవరికీ కాదుకదా! ప్రతిబంధం.
 నీకు ఉంటాయి సన్నటి ముళ్ళు,
 గుచ్ఛుకుంటే జివ్యమంటుంది వళ్ళు,
 ఒకసారి చూస్తే చూస్తూనే ఉంటాయి కళ్ళు,
 మీరుంటే ఆహోదంతో పరవశిస్తాయి మా వాకిళ్ళు.
 ఎక్కడ పుట్టావో? ఎక్కడ పెరిగావో?
 ఎక్కడకి వెళ్ళాలనుకుంటివో?
 పొరపాటున ఎక్కడకు చేరుకుంటివో?
 ఏమని కలగంటివో? ఏ వెలకు అమృదుపోతివో?
 దేవునికి పూజకు బయలుదేరితివో!
 దారిలో పెళ్ళిపందిరికి తోరణమైతివో!
 నవ వథువు ఎదపై వాలిన పూమాలమైతివో!
 నవరాత్రి శోభకై వెళ్ళాలనుకుంటివో!
 దారితప్పి తొలిరాత్రి పాస్పుపై నలిగిపోయితివో!
 ఏ కొప్పులో చేరాలని ఉవ్యాఖ్యారితివో!
 ఏ చెప్పు కింద చీమలా నలిగిపోతివో?

శుభకార్యమునకు బయలుదేరి,
 శవయూత లో భాగమై పోతివో,
 లేక ఇంతే నా భాగ్యమని బావురుమంటివో!
 మంత్రిగారి మెడలో మెరవాలనుకుంటివో
 కారుకు వేలాడదీసిన మాలలో ఎండి, వాడిపోతివో
 ఏ ఇంట పూదోటలో పంటవైతివో,
 అ ఇంట కాసులపంట పండించితివో,
 ప్రాద్యన్నే నీ దర్శనం, మంచికి నిదర్శనం,
 పూవుతో పూజ సుందరం, ఇస్తుంది సత్సులితం,
 నీలోని రంగులు, అవి తెచ్చేను ఎన్నో హంగులు,
 నీవు ఇలాగే ఉండాలి పది కాలాలపాటు,
 మనమధ్య ఎప్పటికీ రాకూడదు ఎడబాటు.

39.రోడ్స్‌పై రథ్

రోడ్స్‌పై రద్ది,
 వాహనాలు పెరిగిన కొద్ది,
 మనం ప్రయాణం చేసేకొద్ది,
 అలుపెరుగని, తరగని రద్ది,
 ఎవరో వెనక తరుముచున్నట్లు,
 నెమ్ముదిగా అయితే ఇక చేరలేమన్నట్లు,
 కార్దిల్ యుద్ధానికి బయలుదేరినట్లు,
 యమపాశంనుండి తప్పించుకోడానికన్నట్లు,
 అధ్యరాత్రి మద్దెలమోత అన్నట్లు,
 ఉరుకుల, పరుగుల పయనం,
 సందు దొరికిందే తడవుగా,
 ప్రయాణం మనకు అనువుగా,
 నిద్ర ముంచుకొస్తున్నా,
 ప్రాణాపాయం సెకను దూరంలోనున్నా;
 వంద కిలోమీటర్లు వేగం ఒకరిదైతే,
 వందా నలబై మనది కావాలంటూ,
 పట్టపగల్తునా, నట్ట నడిరుంపైనా,
 మిట్ట మధ్యాహ్నమైనా, వేకువరుంమైనా,
 రోడ్డు దాటడమంటే ఓ సాహసమే అన్నట్లు,
 ఒకవేళ దాటితే యముడితో సహవాసమే చేసేట్లు,
 రోడ్డు పైన దుమ్మురేపుకుంటూ,
 సల్లని పొగను గాలిలోకి చిమ్ముకుంటూ,
 బస్టాప్ లో వెనుక వాహనాలకు అడ్డంగా

రైలుగేట్ల వద్ద ముందు వాహనాలకు అడ్డదిడ్డంగా,
 త్రాఫిక్ రూల్స్ మనకుకాదు ఎదుటివాడికే అన్నట్లు ,
 ఏదుటివాన్ని తిట్టుకుంటూ,
 సాగే ప్రయాణం దారుణం, దుర్బధం,
 మనకున్న భూతాపానికి తోడుగా,
 నిప్పులు చిమ్ముతున్న సూరీడుకు అండగా,
 నల్ల నల్లని పొగతో, వేడి వేడి గాలితో,
 కారు మేఘాలకు పొగ కరువైనట్లు,
 కార్బన్ డై ఆక్షాడ్ తరువులకు అరువిచ్చినట్లు,
 అనునిత్యం విషతుల్యంమైన పొగను చిమ్ముతూ,
 మన ఊపితిత్తులకు విషాన్ని పంపుతూ
 రణగొణ ధ్వనులతో చెపులకు తూట్లుపెడుతూ,
 అడ్డం వచ్చిన వారిని కనికరంలేకుండా,
 తనను ఆశ్రయించిన వారిపై జాలి చూపంకుండా,
 ఆధునిక రక్కసీ చాసిన కోరలుగా,
 రోడ్డు పై పడిన రక్తపు చారలుగా,
 ఒక్కొక్కసారి కుటుంబాలను పూర్తిగా,
 మరొక్కసారి ఊరు ఊరినే శోకసంద్రంలో ముంచి,
 కారణమే తెలియకుండా వాహనాన్ని దహించి,
 రోడ్డు చరిత్రను రక్త చరిత్ర గా మార్చి రాసే,
 కాల యముడికి కనికరం కలగాలని,
 రోడ్డుపై రద్ది కి హద్దులుండాలని కోరుకుంటూ

40.మందు-విందు

విందు భలే పసందు,
 మందుతో విందు మరింతపసందు,
 ఇదీ రఃనాటి పరిష్కారి,
 తేరుకోలేని సమాజపు దుష్కారి,
 అప్పుడెప్పుడో ఒకాయన చెప్పినట్లు,
 తాగనివాడు దున్నపోతై పుట్టున్న,
 మరొకాయన పాడినట్లు,
 తాగనివాడెందుకు ఈ లోకంలో,
 నాడు త్రాగనివాడు పెద్దమనిషి అయ్యాడు,
 నేడు త్రాగనివాడు తగనివాడయ్యాడు,
 సందు సందులో మందు పోపులు వెలుస్తాంటే,
 ఊరు ఊరుగా త్రాగిన మత్తులో తూగుతూంటే,
 పనిపాట వదలి యువత భవితకు భరోసా లేకుంటే,
 గతంకంటే గొప్పగా త్రాగారని ప్రభుత్వం ప్రకటించుకుంటుంటే,
 పనికెళ్ళడానికి కూరీలు,
 పని చేయించుకోడానికి దైతులు,
 మందుపై ఆధారపడుతూ ఉంటే
 మందే వీరిమందు సవాలు విసురుతుంటే,
 ఒక్కటేంటి పండుగలు, పబ్బాలు,
 తల్లినాలు, బారసాలలు,
 పెళ్ళిక్కు, ఉత్సవాలు,
 ఇంట్లో శవం పడి ఒకడు ఏడుస్తుంటే,
 బయట సారా లేదని ఒకడు ఏడుస్తాడు,
 పగలు పడకొండుకి,
 రాత్రి పడకొండుకి తేడా కన్నించడంలేదు,
 కొమారదశలోని కుసుమాలు,
 చిన్న పిల్లలుగా కుంగిపోయి ఉన్నారు,

యవ్వనదశలోని యువకులు,
 అవాంచిత వృద్ధాఘ్�యంలో చిక్కుకొని ఉన్నారు,
 తమిళనాడులో తొమ్మిదో తరగతి విద్యార్థి,
 త్రాగి తరగతి గదికి హేజరు కావడం ఏంటి?
 పరిస్థితి ఎంతగా చేయిదాటిపోయింది,
 సమాజపు దయనీయత చెప్పకనే చెబుతోంది,
 ఆలి తాళి తెంచినవాడు ఒకడైతే,
 అమ్మ కమ్మలు దొంగిలించినవాడొకడు,
 అప్పుచేసి తాగి తప్ప చేసేవాడొకరై తే,
 అప్పుచేసి తీర్చులేక తప్ప తాగినవాడొకడు,
 తాగితే తల్లికి చెల్లికి తేడా తెలియని వాడొకడైతే,
 బిడ్డల బంగారు భవితను బుగ్గిపాలు చేసినవాడొకడు,
 చిత్తగా తాగిన మత్తులో రోడ్డు పై న పడినవాడొకడైతే,
 చెత్తగా తాగి మెత్తగా లారీ కిందపడినవాడొకడు,
 పెళ్ళులో మంగళవాయిద్యాలకు అడ్డుపడేవాడొకడైతే,
 చాపు మేళానికి చిందులేసేవాడొకడు,
 ఇందరిని ఇన్ని రకాలుగా ఆడించేవాడు ఒక్కడే,
 తనలోలేని దైర్యాన్నిచ్చేవాడు ఒక్కడే,
 జేబుతోపాటు గుండెకు చిల్లలు వేసేవాడు,
 మనిషితోపాటు మనసుని రగిలించేవాడు,
 బంధాలను తెంచగలిగే మందబుడ్లలవాడు,
 హద్దులను మీరగలిగే బుధినిచ్చువాడు,
 వాడిగురించి ఒక్కటే చెప్పగలం,
 మందు, మద్యం సారా,నీరా,
 పేరేదై నా కానీ, ఎవరేమన్నాగానీ
 మందు, మద్యం సప్త వ్యసనం,
 ముందు మందు తాగడం అపేద్దాం,
 చిందులు ప్రగతి బాట పయనిద్దాం!

41.అందరికీ కావాలి

ఆహారం అందరికీ కావాలి,
 వ్యవసాయం కొందరే చేయాలి,
 మనకు మాత్రం మంచి పాలు కావాలి,
 ఆపులు మేపే గోపాలుడు మనం కాకుండాలి,
 త్రాగేందుకు మంచినీరు అందరికీ కావాలి,
 నీటి పొదుపు కొందరే చేయాలి,
 పీచే గాలి అందరికీ కావాలి,
 కానీ చెట్లు మాత్రం కొందరే పెంచాలి,
 నీడ మాత్రం అందరికీ కావాలి,
 మొక్కలు కొందరే నాటాలి,
 మన ఇల్లు శుభ్రంగా ఉండాలి,
 చెత్త రోడ్డుమీద పోయాలి,
 అవసరానికి మనకు వెంటనే ఆప్చు పుట్టాలి,
 ఆపై అప్పిచ్చినవాడు అప్పు ఆడకుండా ఉండాలి,
 మన పిల్లలకు మంచి టీచర్లుండాలి,
 మన పిల్లలు డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు మాత్రమే కావాలి,
 మనకు మాత్రం మంచి భార్య కావాలి,
 ఆడపిల్లలు ఇంకెవరి ఇంట్లోనో పుట్టాలి,
 దేశ రక్షణకు సైనికులు ఉండాలి,
 అతనికి పిల్లనిచ్చేది వేరొకరై ఉండాలి,
 మనకు వీధికో బ్రాండీషాపు ఉండాలి,
 మన పిల్లలు మాత్రం త్రాగకుండా ఉండాలి,
 కుండలో బియ్యం కుండలోనే నిండుగా ఉండాలి,

మన బీడ్డలు మాత్రం గుండ్రాళ్ళు మాదిరిగుండాలి,
 సొంత బీడ్డలు బాగాచదివి గొప్పాక్షేపోవాలి,
 సొంత తల్లిదండ్రులు అనాధశరణాలయాలపాలు కావాలి,
 మగ పిల్లలు కార్బోరేటు బడిలో చదివించాలి,
 ఆడపిల్లలు మాత్రం ప్రభుత్వ బడిలో చదవాలి
 మనం మాత్రం నోటు తీసుకుని ఓటు వెయ్యాలి,
 నాయకులు మాత్రం నిజాయితీగా పాలించాలి,
 ఇదీ నేటి సమాజపు ఆలోచనా విధానం,
 నిదానంగానైనా మారుతుందేమో చూడాలి అందరం.....

42. శ్రవ్మేక సాందర్భం

కార్యిక, కర్షక సోదరులారా!
 శ్రామిక వర్గపు పునాదులారా!
 మండే ఎండకు పండే పంటకు వారసులారా!
 హౌరుగాలికి, జోరువానకి వెరవని శ్రవ్మేక సోదరులారా!
 మీ శ్రమతోనే నిలబడుతోంది పరిశ్రమ,
 మీ..కష్టంతోనే మా ఇష్టాలు తీరేది ఓ...మిత్రమా...!
 మరిగిన రక్తం, చిందిన స్నేధం,
 వీడని బంధం, అలుపెరుగని డెండం,
 నీలో ఆరని అగ్ని, తరగని శక్తి నీ సాంతం,
 నల్లని బొగ్గు నిగనిగలాడినా,
 పచ్చని పైరు కళకళలాడినా
 ఎర్రని బస్సు ముందుకురికినా,
 ప్రతి పనికి, ప్రతిదానికి నీవే కారణం,
 నీవందుకు చేసేవూ...ప్రతిరోజూ...రణం,
 ఎన్ని జన్మలెత్తినా, ఎంత విలువకట్టినా
 ఈ జనం... తీర్చుకోలేరు నీ బుణం,
 ఎర్రని ఎండకు గిర్రున తిరిగి,
 శ్రమ చేసిచేసి నీలో సత్తువ తరిగి,
 చక్కంలా నీపు తిరిగి తిరిగి కాళ్ళరిగి,
 అలసి, సాలసి గోడకు, నీడకు ఓరిగి,
 ఎంత తిరిగినా.... ఎంత తరిగినా....
 ఎంత అరిగినా.... ఎంత ఒరిగినా
 ఒదిగిన నీ ధ్యేయం ముందు,
 ఎదిగిన ఈ దేశం చిన్నటోయెరా! నీ ముందు,
 సందు, గొందులో సంసారాలు,

చాలీచాలని జీతభత్యాలు,
 ఇంటిల్లిపాదీ పనిచేసినా.. ముందుకు సాగనిజీవితాలు..
 అయినా పట్టువదలని విక్రమార్చునివలె,
 సాగించేవూ...జీవనయానం ...అలుపెరుగని నీ ప్రయాణం,
 పిల్లల ప్రభుత్వ బడిలో వదలి,
 చిన్న పైకిల్ పై చిరునవ్వ నవ్వుతూ,
 వారానికొచ్చే సంతకు వెళ్లి,
 ఉన్న సొమ్ముతో సరుకులు సర్ది,
 అతుకుల, గతుకుల బతుకుల బొంతను,
 కష్టమొచ్చిందనీ... కల్లు ముంతను,
 విడవని, జడవని శ్రామికుడా....
 క్రొవ్వుత్తిలా కరిగి, కాలే కార్బూకుడా
 నేడు ప్రపంచ కార్బూకుల దినం...
 నీకిదే నా మందారపు, సింధూరపు వందనం.

43. శ్రీరాముళ్లి గాలి పదశీ విరమణ అభసందన మాలిక

ఆర్య! శ్రీరామమూర్తి!
 గడించావు ఎనలేని కీర్తి,
 యువనాయకులకు నీవే స్వార్థి,
 నిన్నుచూసి సంతసించెను ధరిత్రి,
 సంఘాన్ని ఒంటిచేత్తో నడిపిన శారుడా!
 మమ్ము వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించిన వీరుడా!
 ఇతర సంఘాలకు దడపుట్టించిన ధీరుడా!
 ఛైర్యాన్ని పుణికిపుచ్చుకొన్న ఆజానుభావుడా!
 కార్యోన్ముఖుడై కార్యాలయంకు వెళ్లినా,
 కార్యకర్తల మదిలో కొలువై యుండినా,
 ప్రతి పత్రికా విలేకరితో స్నేహంగా మెలిగినా,
 నాయకుడై పోరాట పటిమ కనబరచినా,
 ఎన్నికల ప్రచారంలో నీదైన ముద్ర వేసినా,
 సంఘసభ్యులను సమర్పుణ్ణితో చూసినా,
 ఉద్యమానికి, ఉద్యోగానికి న్యాయం చేసినా,
 ఉపాధ్యాయులకు దగ్గరుండి పనిచేసిపెట్టినా,
 నాయకుడుగా మీరు ఘనాపాటి,
 మీకు మీరే సాటి, మీకు లేనేలేదు పోటీ.
 మునిరత్నం, లక్ష్మమ్మ ముద్దుల పట్టిగా పట్టి,
 ఉపాధ్యాయ వృత్తినే చేపట్టి,
 నిర్మలమైన మనసున్న నిర్మలగారిని పెళ్ళాడి,

బసివిరెడ్డిపల్లెలో బడిపంతులుగా చేరి,
 జాలకృష్ణాపురంలో గోపాలుడై వెలిగి,
 ఆపై చిన్నవేపంజేరిలో చేరి,
 ఆదర్శ నాయకుడుగా నిలిచి,
 చివర శాంతిపురం చేరి,
 నేడు విశ్రాంతిని కోరుకున్న మీరు,
 పదపీ విరమణ చేయుచున్నారు
 మిమ్మువదలి మేము ఉండలేకున్నాము,
 అప్పుడప్పుడు ఇచటకు రమ్మని కోరిక,
 అందుకు చేసుకురావాలి మీరు తీరిక,
 ఎక్కుడున్న మీరు హోయిగా ఉండాలి,
 ఆ వెంకన్న, మల్లన్న చల్లంగ చూడాలి,
 అప్ప, ఐశ్వర్యాలతో తులతూగుతుండాలి,
 ఎప్పటికీ మీరు మాకు ఆదర్శమై ఉండాలి,
 మరింత ఎత్తుకు ఎదగాలి, నిండు సూరేళ్ళ నిండాలి.

44. సంక్రాంతి శోభ

సంక్రాంతి శోభలో భాగమైన, ముత్యాల ముగ్గులు,
 ముంగిట ముగ్గులో భాగమైన గొబ్బిళ్ళు,
 గొబ్బిళ్ళపై కొలువుతీరిన తంగేడు పువ్వులు,
 గొబ్బిపొటలతో ఆడపిల్లల ముఖంలో పండేను నవ్వులు,
 జంగమదేవర వినిపించే ఘంటానాథాలు,
 నిస్సటి రోజున ముగిసిన భోగి మంటలు,
 నేడు ప్రారంభమైన పిండివంటలు,
 పెద్దలకు బట్టలు పెట్టి నట్టింట పూజలు,
 పేదలకు అన్నదానాలు,
 హరిదాసు పలికే మంగళకర కీర్తనలు,
 ద్విజులకు వస్తు, వస్త్రదానాలు,
 ఇంటిల్లపాదీ అశ్యంగనస్యానాలు,
 గుళ్ళు, గోపురాలకు అలంకరణలు,
 హదావింది ప్రయాణాలు,
 కొత్త అల్లుళ్ళకు పెద్దపీటలు,
 ఆడపడచులకు లాంఛనాలు,
 ధనుర్మాసం ముగింపు పూజలు,
 సూర్యభగవానుని మకరసంక్రమణ వేళలో,
 ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలానికి ఆహ్వానాలు,
 మాసం రోజులుగా స్ఫంధించిన శుభకార్యాలు,
 నేటితో ప్రారంభమైన శుభఫుడియలు,
 పల్లె వాకిళ్ళు, పట్టుల లోగిళ్ళు,
 ఊరు, వాడ, మిద్ద, మేడ, ప్రతిచోట,

భువి, దివి, కవి, రవి, ప్రతి ఒక్కరు,
పిల్ల, పెద్ద, ఆడ, మగ తేడా లేకుండా,
జరుపుకునే పెద్ద పండుగ,
పెద్దలకు తర్వాతాలొదిలే పండుగ,
మన సంస్కృతికి దర్శణమైన సంక్రాంతి పండుగ,

45. సమాజపు సమాధి

సమాజం సమాధి స్థితి లోకి వెళ్లోంది,
 దూరంగా నాటిన చెట్లు పెరిగాక దగ్గరొతున్నాయి,
 ఒక పేగు బంధాలు పెరుగుతూ దూరమవుతున్నాయి,
 కార్బోరేటు వైధ్యంతో లక్షలు ఖర్చు చేసేదొకరు,
 దేవుని మీద భారం వేసి బతుకు ఈడ్సేదొకరు,
 కోటి రూపాయల కారులో కాటికి చేరేదొకరు,
 కేజి రూపాయి బియ్యంతో పూట గడిపేదొకరు,
 శునకాలు మనచుట్టూ తిరిగి విశ్వాసాన్ని నేర్చుకున్నాయి,
 శునకాన్ని చూసి మనం మోసాన్ని నేర్చుకున్నాము,
 ఆవుకు మేత లేదని ఒకడు ఏడుస్తాడు,
 కోతకొచ్చిన కోడ దూడకు కొవ్వు లేదని మరొకడేడుస్తాడు,
 అడవిలో ఎత్తుగా పెరిగే వెదురు మొక్కకు బియ్యం పండితే,
 ఊరిపక్కనే పెరిగిన ముష్టి చెట్లు విషపు కాయలను కాస్తుంది,
 మగువల రక్షణకు నిర్మయ చట్టాలు ఉన్నప్పటికీ,
 భయంభయంగా ఉద్యోగాలు చేయాల్సి వస్తోంది,
 అమ్మ, నాస్తులు మనం పెరిగేకొద్దీ మనపై ఆశ పెంచుకుంటారు,
 మనం మాత్రం వారిపై ద్వేషాన్ని, దూరాన్ని పెంచుకుంటున్నాం,
 తెల్ల మబ్బులు చూడటానికి అందంగా ఉంటాయి,
 నల్ల మబ్బులు మనల్ని భయపెట్టినా చల్లటి చినుకులనిస్తాయి,
 ఆకాశంలోనే కాదు భూమి మీద కూడా అంతే!
 తెల్లని చలువ బట్టలు వేసుకునే నాయకులు నిప్పు దాచుకుని తిరుగుతారు
 వంటిపై తుండు గుడ్డ కూడా లేని రైతన్న చల్లని చూపులు కల్గి ఉంటాడు
 గ్రామసేవకుడికి ఉన్నంత విలువ,
 దేశాన్ని రజీంచే సైనికుడికి లేకుండా పోయింది.
 వందకు అరవై మార్పులొస్తే ఎగిరి గంతేసేవాళ్ళం,
 నేడు వందకు తొంబై వచ్చినా సంతోషం లేని ముఖాలు.

46. సృష్టి కర్త (అమ్మ)

బ్రహ్మను మించిన కర్త,
 అమ్మ మన సృష్టి కర్త,
 లేని బ్రహ్మను భక్తితో ఘాజించుట కన్న!
 కళ్యముందున్న అమ్మను శక్తి మేరకు కొలుచుట మిన్న!
 అమ్మ భూదేవి లాంటిది,
 మనం ఏమిచ్చినా రెట్టింపు చేస్తుంది,
 పెంచి పెద్దచేసి మనల్ని పోషిస్తుంది,
 భూమికి విత్తునిస్తే వృక్షాన్ని నిలబడుతుంది,
 అమ్మ మన వంశవృక్షాన్ని నిలబడుతుంది,
 అమ్మ మనం ఆడుకోడానికి బొమ్మలా,
 ఊయల ఊగడానికి చెట్టు కొమ్మలా,
 చిగురించే నీ జీవితానికి ఓ రెమ్మలా,
 నీవు బాధపడు వేళ నీ కళ్యలో చెమ్మలా,
 చదువుకును వేళ చందమామలో వెలుగులా,
 అలసి సొలసిన వేళ ఇంచీముందున్న అరుగులా
 చిమ్మ చీకట్లో కాంతినిచ్చే మిఱుగు పురుగులా,
 ఆటలాడు సంధ్యవేళ వెచ్చని సూర్య కిరణంలా,
 నీవు స్నానమాచరించువేళ చెలికత్త లా,
 ఆకలిగొన్నవేళ గిన్నెలో గోరుముద్దలా,
 నీ మిత్రులతో గొడవైతే నీకు సరిహద్ద గోడలా,
 అనునిత్యం నిను వెంటాడే నీ నీడలా,
 నీవు నిపసించటానికి ఓ ఆందాల మేడలా,
 అమ్మ మనకోసం చేయని పనిలేదు,

అమ్మ మనకోసం ఎదుర్కొని పరీక్షా లేదు,
 మనం ఆకాశానికి నిచ్చెనవేస్తే,
 ఆ నిచ్చెనకు అమ్మ ఆధారమౌతుంది,
 మనం అందని ఆ చందమామకై ఆశపడితే,
 ఆ ఆశల పల్లకీకి తను బోయానోతుంది,
 బిడ్డ తప్పు చేయకుండా గడ్డం పట్టుకుని బతిమాలుతుంది,
 అదే బిడ్డ తప్పుచేస్తే ఆ బిడ్డ కొరకు భద్రకాళి అవతారమెత్తుతుంది,
 మన కోసం ఇన్ని చేయగలిగిన అమ్మకోసం
 మనమేంచేస్తున్నాం! ఎలా చూస్తున్నాం!!
 ఒక్కసారి ఆలోచిద్దాం! అమ్మను అక్కణ చేర్చుకుందాం!!
 ఈ లోకంలోఅన్నిటికన్నా అమ్మ ప్రేమ ఎక్కువని చాటి చెబుదాం.....

47. హాలం-కలం

హలం పట్టిన రైతు పొలం దున్నితే,
 కలం పట్టిన కవి కవిత అల్లితే,
 రైతు పొలంలో విత్తులు చల్లితే,
 కవి అక్షరాలతో పదాలు కూర్చుతే,
 రైతు కలుపు మొక్కలు పీకితే,
 కవి తన కలంతో చెడును జయిస్తే,
 హలంతో అక్షర వ్యవసాయం చేస్తే,
 కలానికి, హలానికి ఏముంది తేడా?
 ఒకడు సమాజ షైతన్యం కోరే కవిరేడు,
 మరొకడు ఆహోరం అందించే మొనగాడు.
 రవి కాంచని చోట కవి గాంచితే!
 చిమ్మ చీకట్లను పారద్రోలితే,
 కారు మబ్బులలో సూర్య కిరణాలు దూరితే,
 జోరుగా, హలారుగా కవితలు జాలువారితే,
 సూర్యరశ్మి తాకి మొక్కలు ఏపుగా పెరిగితే,
 కవితావేశ తాకిడికి అవినీతి పటాపంచలై పోతే,
 దూరం ఎంతైనా భారం అనుకోకుండా,
 నింగినుండి నేలను తాకే సూర్యకిరణంలా,
 దారిలో ముక్కు, సమాజంలో కుక్కు కడిగేయడానికి,
 మనముందుకొచ్చిన రచనలోని వచనంలా.
 ఒకవైపు పంట మధ్యలో పిచ్చి మొక్కలు ఏరిపారవేస్తూ;
 మరోవైపు ఇంటినుండే సమాజ శ్రేయస్సును శాసిస్తూ,
 పరోపకారమే ధ్వయంగాగల రవికీ...కవికీ..
 నిత్య కృష్ణపలుడైన రైతన్నకూ శతకోటి వందనాలు ...

48.మన్మహితి పన్ను

మనం తినే వెన్నపై నా,జున్న పై నా పన్ను,
 మనం తినే అన్నం పై నా,బీదాలోకి సున్నం పై నా పన్ను,
 అమ్మె వాడికి పన్ను సరే, తిన్న వాడికి పన్ను లేంటి?
 అన్నం తిన్నా కళ్ళు తిరుగుతూనే ఉంటాయి బిల్లు చూశాక !
 నీళ్ళు తాగినా దప్పిక అవుతూనే ఉంటుంది జేబుకు చిల్లు పడ్డాక!
 నాటి ఔరంగజేబు కన్నా!నేటి పాలకులు ఎందులో మిన్న?
 నాడు జాట్టుపై వేసిన జిజియా పన్ను కన్నా!
 నేడు పెత్తొలు పై ఉన్న పన్ను ఏవిధంగా తక్కువ ఓరన్నా!
 అప్పుపై పన్ను ,కంది పప్పు పై పన్ను,
 చెప్పుపై పన్ను, అగ్నివిష్టుపై పన్ను,
 రాగియత్త పై పన్ను , పడుకునే మెత్తపై పన్ను,
 తలకింద దిండు పై పన్ను,గ్రానైట్ బండ పై పన్ను,
 గోడపై రంగుల మేడపై పన్ను,
 కళ్ళ జోడుపై , కాళ్ళ జోడు పై పన్ను,
 శానిటరీ నావ్ కిన్నీ, హల్మ్యలోకి పంప్ కిన్నీ ,
 ఖాళీ ఇంటి ప్లాట్టు, పెళ్ళికొడుకు వేసుకునే కోటు,
 ఐదొందలపైన బూటు, మరింత ఘూటు,
 సిమెంటు, పెయింటు,వార్ట్రిష్,పాలిష్,
 బాత్ రూమ్ టైల్స్, పోర్ మార్పిల్స్,
 కావేవీ పన్నుకనర్రం, ఇది కాకతాళీయం అనుకోలేం!
 పన్ను వేయాల్సిందే, మనం చెల్లించాల్సిందే?
 పెద్దోడికి, వేదోడికి తేడాలేని పన్ను లేంటి?
 పెద్దోడి పన్ను పేదోడికి ,ఉన్నోడి పన్ను,లేనోడికి,
 ఉపయోగపడితే చాలు, మనకు అదే పదివేలు.....

49. వెలుగు రేఖలు

గతంలో సంసారం చీకట్లో జరిగేది,
 జీవితాలు వెలుగులో ఉండేవి,
 నేడు సంసారం వెలుగులోకి వచ్చింది,
 జీవితాలు చీకట్లో మగ్గుతున్నాయి,
 కప్పుకోవాల్సిన వాటిని చూపిస్తూ,
 చూపించాల్సిన అందమైన ముఖాన్ని కప్పేస్తున్నారు,
 నాడు కొందరే మందుకు, విందుకు, అలవాటు పడేవారు,
 నేడు కొందరే ఏటికి దూరంగా ఉంటున్నారు,
 నాడు కష్టమైస్తే, కుటుంబం సభ్యులు శైర్యం చెప్పేవారు,
 నేడు కుటుంబం కుటుంబాలే కప్పుల కడలికి బలియోతున్నాయి,
 నాడు తినడానికి శ్రమించి సంపాదించే వాళ్ళం,
 నేడు తిన్నది అరగడానికి తిన్నగా శ్రమిస్తున్నాం,
 నాడు జబ్బు చేస్తే శక్తి కోసం పంచ్చు, పాలు తాగేవాళ్ళం,
 నేడు అదే డబ్బుతో బిళ్ళలు కొని, జబ్బులు కొనితెచ్చుకుంటున్నాం,
 గతంలో అందరూ హోర్డ్ వేర్ ఇంజనీర్లే!!
 అయినా మనసు సాఫ్ట్గా ఉండేది,
 ఇప్పుడు అంతా సాఫ్ట్ వేర్ ఇంజనీర్లే!
 మనసు మాత్రం పెళ్ళాంతో పంచుకోలేనంత హోర్డ్గా మారిపోయింది,
 అప్పుడు వైద్యుడు ఇల్లిల్లా తిరిగి వైద్యం చేసేవాడు,
 బిల్లు పల్ల జేబుకు చిల్లు పడేదికాదు,
 నేడు ఇంటిల్లిపాదీ వైద్యుని ముందు కూచ్ కట్టారు,
 సంపాదన సగం, వైద్యునికి సమర్పణం,
 నాడు సేవచేయటానికి రాజకీయాలు చేస్తే!

నేడు శవ రాజకీయాలు చేసేందుకు రాజకీయాలు చేస్తున్నారు,
 నాడు భవతీ బిక్కాందేహీ అంటే,
 పనికల్పించి అన్నం పెట్టేవారు,
 నేడు భిక్షగాడు సైతం మందుతాగి,
 ఇంటిముందు తూలుతున్నాడు,
 నాడు దొంగలు నట్టింట్లోపడి దోచుకెళ్ళేవారు,
 నేడు దొంగలు దొరల్లగా నెట్ ఇంట్లో దోచేస్తున్నారు,
 ఒకప్పుడు దొంగల్ని పట్టడానికి పోలీసులు తిరిగేవారు,
 ఇప్పుడు హైటెక్ పోలీసుల చుట్టూ దొంగలే తిరుగుతున్నారు,
 పదికిలోమీటర్లు నడిచి, పదిరూపాయలు పెట్టి సినిమా చూసేవాళ్ళం,
 ఇప్పుడు ఇంటిముందు సినిమాని వెయ్య రూపాయలు పెట్టి చూస్తున్నాం,
 అప్పుడు అప్పు చేయాలంటే తప్పు చేసినట్లు బాధపడేవాళ్ళం,
 ఇప్పుడు తప్పు చేయడానికి అన్నట్లు అప్పు చేసేస్తున్నాం,
 ఒకప్పుడు కప్పు పాలు, పెరుగు అమ్మ, సామ్ము చేయలేక తాగేవాళ్ళం,
 ఇప్పుడు ప్లాస్టిక్ కప్పుల్లో పాలు, పెరుగు తినేస్తున్నాం,
 చైనా నుండి పెన్నులు, గన్నులు మాత్రమే వచ్చేవి,
 నేడు చైనా ప్లాస్టిక్ బియ్యం కూడా వస్తున్నాయి...
 ఇది మనం సాధించిన పురోగతా.....!
 లేక మనకు మనం తెచ్చుకున్న అధోగతా.....!
 ఆ తథాగతునికే ఎరుక....మనకేమి ఎరుక